

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

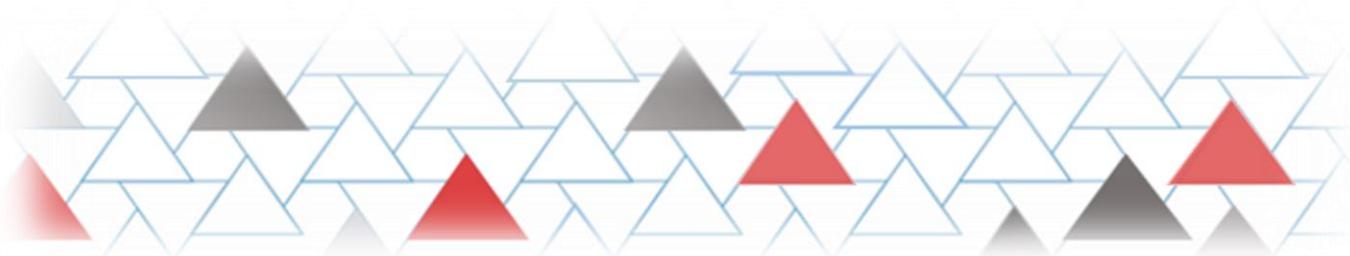
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-3039-7/21

Sarajevo, rujan 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DANIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	12
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	14
6.	KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	16
6.1.1	Prihodi i primici	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	16
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	17
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	17
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	19
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekuci rashodi.....	22
6.1.2.4	Tekuća pričuva	27
6.1.2.5	Kapitalni transferi.....	28
6.1.2.6	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	28
6.1.2.7	Izdaci za otplate dugova	28
6.1.3	Financijski rezultat	29
6.2	BILANCA STANJA	30
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja	30
6.2.1.1	Kratkoročna potraživanja	30
6.2.2	Stalna sredstva	31
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	32
6.2.3.1	Kratkoročne tekuće obveze.....	32
6.2.3.2	Obveze prema zaposlenima	32
6.2.3.3	Kratkoročna razgraničenja.....	32
6.2.4	Dugoročne obveze i razgraničenja.....	33
6.2.5	Popis sredstava i obveza	34
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	34
7.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	34
8.	JAVNE NABAVE	35
9.	SUDSKI SPOROVI	37
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA.....	37
V	PRILOG: GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	39
	Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu.....	40
	Konsolidirana Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine	43
	Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	44

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Županija) koji obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidirani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Županije na 31. 12. 2021. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima podcijenjen je za 8.407.105 KM s obzirom na to da su obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje u iznosu od 6.491.287 KM i obveze za osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 1.623.923 KM iskazane na izvanbilančnim pozicijama, a obveze za subvencije pripravničkog staža u iznosu od 291.895 KM na poziciji razgraničenih rashoda, a ne na pozicijama rashoda i obveza u bilančnoj evidenciji, što nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH (točke 6.1.3, 6.2.3 i 7. Izvješća).
2. Nije izvršeno usuglašavanje stanja obveza po kreditu Vlade Republike Koreje za Projekt „Modernizacija bolnica“ uslijed promjene tečaja valute, zbog čega su one manje iskazane za 2.104.230 KM, a dio dugoročnih obveza za koje su zaključeni ugovori o reprogramu u iznosu od 1.440.484 KM iskazan je u okviru tekućih obveza prema dobavljačima. Zbog navedenog, Bilanca stanja ne daje točan pregled kratkoročnih i dugoročnih obveza po osnovu kredita i zajmova (točke 6.2.3.1 i 6.2.4 Izvješća).

Reviziju finansijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Županije sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidirana finansijska izvješća

Rukovodstvo Županije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju konsolidiranih finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidiranih finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidirana finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidirana finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomski odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidiranih finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Županije;
- ocenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirana finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća **Županije Zapadnohercegovačke za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Županije za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Tekući transferi Vlade u iznosu od 2.446.439 KM, Ministarstva gospodarstva u iznosu od 720.601 KM, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša u iznosu od 90.000 KM, Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 88.575 KM i Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 85.000 KM nisu realizirani na transparentan način i uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija. Zbog navedenog ne**

- možemo potvrditi da je zadovljeno načelo transparentnosti definirano Zakonom o proračunima u FBiH (točka 6.1.2.3 Izvješća);
2. Županija se nije pridržavala prioriteta u izvršavanju proračuna s obzirom na to da obveze po kreditu III Stand-by aranžmana u iznosu od 2.400.000 KM nije izmirivala, iako su one Zakonom o izvršavanju proračuna za 2021. godinu definirane kao prioritetne u odnosu na ostale obveze (točke 5. i 6.2.3 Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Županije sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidiranih finansijskih Izvješća, rukovodstvo Županije odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Županije, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 7. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolbarić

Dragan Kolbarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TOČKA
1.*	Uspostaviti i implementirati sustav unutarnjih kontrola zasnovan na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Ocenjivanje državnih službenika i namještenika na razini Županije vršiti sukladno Zakonu o državnim službenicima i Zakonu o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji, na način utvrđen Pravilnikom o ocenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.	4.
3.	Odluku o radnom vremenu uskladiti s odredbama Zakona o radu u FBiH, a evidenciju radnog vremena voditi sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.	4.
4.*	Potrebno je da Vlada i proračunski korisnici, svatko iz svoje nadležnosti, donesu nedostajuće interne akte i procedure s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti.	4.
5.	Potrebno je da Ministarstvo financija, pored formalne, vrši i suštinsku kontrolu zaprimljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
6.*	Uspostaviti zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
7.*	Potrebno je da proračunski korisnici donesu planove integriteta, te da se poduzimaju mjere definirane Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcijskim planom za njegovu provedbu.	4.
8.*	Kod izrade, donošenja i izvršavanja proračuna pridržavati se odredbi Zakona o proračunima u FBiH i zakona o izvršavanju proračuna.	5.
9.*	Poduzeti zakonom definirane aktivnosti za naplatu koncesijskih naknada, a sve s ciljem zaštite javnih dobara.	6.1.1.2
10.*	Donijeti zakon o plaćama kojim će se osnovica i bod, koeficijenti za obračun plaća, kao i naknade utvrditi sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u tijelima vlasti u FBiH, a do njegovog donošenja plaće državnih službenika i namještenika za sve korisnike proračuna Županije obračunavati i isplaćivati sukladno propisima koji su u primjeni na razini Županije.	6.1.2.1
11.*	Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o radu, Zakonu o državnim službenicima Županije i Zakonu o namještenicima Županije.	6.1.2.2

12.*	Obračun i isplatu naknade za rad u povjerenstvima kod svih proračunskih korisnika Županije vršiti sukladno važećoj Odluci o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u Županiji, a poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.	6.1.2.2
13.*	Potrebno je da Vlada, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta tekuće transfere realiziraju temeljem prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija.	6.1.2.3
14.*	Sredstva tekuće pričuve koristiti za pokriće nepredviđenih izdataka, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna.	6.1.2.4
15.*	Potrebno je da Vlada uložena sredstva iz 2019. godine u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar iskaže na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.1.2.4
16.*	Potrebno je da Ministarstvo financija i pravosudne institucije poduzmu aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena na transakcijskim računima pravosudnih institucija vršilo u okviru Glavne knjige Riznice, te osiguraju da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun Proračuna Županije, sukladno Zakonu o riznici u FBiH.	6.2.1
17.	Ispostavljene fakture iskazivati kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama, te poduzimati sve potrebne radnje s ciljem naplate potraživanja, kako je to predviđeno Naputkom o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa Riznice.	6.2.1.1
18.*	Osigurati dokumentaciju koja potvrđuje vlasništvo nad stalnim sredstvima iskaznim u knjigovodstvenim evidencijama, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.2
19.*	Kratkoročne i dugoročne obveze po kreditima iskazivati na odgovarajućim pozicijama obveza i izvora sredstava sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.3.1
20.*	Izvršiti usuglašavanje kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih razgraničenja, te obveze iskazane na poziciji razgraničenih rashoda knjigovodstveno evidentirati na propisanim pozicijama troškova i obveza, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.3.3
21.	Izvršiti usuglašavanje dugoročnih obveza po kreditima s Federalnim ministarstvom financija, vršiti usklađivanje njihovog stanja po osnovu promjene tečaja, te provesti odgovarajuća knjiženja u vezi sa zaključenim ugovorima o reprogramima obveza po osnovu kredita.	6.2.4

22.*	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
23.*	Obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti iskazati na odgovarajućoj poziciji rashoda i obveza bilančne evidencije, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, radi njihovog istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvješćima.	7.
24.*	Primjenjivati propisanu vrstu postupka nabave, osigurati aktivnu konkureniju prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača, te dostavljati izvješća Agenciji za javne nabave o zaključenim ugovorima i za izuzeća od primjene propisane procedure nabave, a sve sukladno Zakonu o javnim nabavama.	8.
25.*	U slučajevima kada dobavljač ne izvršava ugovorene obveze aktivirati instrumente osiguranja urednog izvršavanja ugovora.	8.

* nerealizirana preporuka iz ranijeg razdoblja (20)

III KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2021. godinu;
 - Proračun Županije Zapadnohercegovačke za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave;
 - Zakon o riznici u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o koncesijama;
 - Zakon o pravima izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj;
 - Zakon o državnim službenicima Županije Zapadnohercegovačke;
 - Zakon o namještenicima Županije Zapadnohercegovačke;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji;
 - Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitu;
 - Zakon o javnim nabavama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Županija Zapadnohercegovačka (u daljem tekstu: Županija) je kao federalna jedinica uspostavljena Ustavom FBiH,² Zakonom o federalnim jedinicama³ i Ustavom Županije. Ustavom Županije uređeni su organizacija i status Županije, njene nadležnosti i struktura vlasti.⁴ Županija ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke. Administrativno, čine ju gradovi Široki Brijeg i Ljubuški i općine Posušje i Grude, a u svakom od njih smještene su pojedine kantonalne institucije i ustanove.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Skupština), a izvršnu Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Vlada).

Vladu čini predsjednik i osam ministara. Funkciju županijske uprave vrši osam ministarstava, uprave i upravne ustanove i zavodi, sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave, kojim se utvrđuje organizacija županijskih tijela uprave i upravnih organizacija, određuje njihov djelokrug i druga pitanja organizacije i rada. Unutarnje ustrojstvo i način rada proračunskih korisnika Županije utvrđeni su pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta na koje suglasnost daje Vlada. Županijskim ministarstvima rukovode ministri, a radom uprava, upravnih ustanova i zavoda direktori.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa utvrđuju se Proračunom Županije.

Proračunom Županije za 2021. godinu planirano je 2.421 zaposlenih, a na 31. 12. 2021. godine u Županiji je bilo 2.511 zaposlenih. Struktura zaposlenih je sljedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 1.626, Ministarstvo unutarnjih poslova 435, sudstvo i ostala ministarstva i uprave 450 zaposlenih.

Predsjednik Vlade je Zdenko Čosić, imenovan Odlukom Skupštine o potvrđivanju Vlade Županije⁵ 17. 12. 2018. godine i 13. 12. 2019. godine.⁶

Sjedište Vlade je u Širokom Brijegu, u Ulici Stjepana Radića broj 37 b.

2. PREDMET, CILJ I OBUIJAM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana finansijska izvješća Županije za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima, u razdoblju od prosinca 2021. do srpnja 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine FBiH“, br. 1/94

³ „Sl. novine FBiH“, br. 9/96

⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 1/96, 2/99, 14/00, 10/03, 10/04 i 17/11

⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 22/18

⁶ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 29/19

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Županije za 2019. godinu, sačinio Izješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izješćima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izješču su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Županija nije postupila sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i nije obavijestila o poduzetim radnjama radi prevladavanja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izješču.

Analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Uz Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinjeni su i dostavljeni prilozi predviđeni Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
- 2) Uz konsolidirani i uz pojedinačna finansijska izješća sačinjene su analize iskaza, tekstualni dio, kako je to predviđeno odredbama Pravilnika o finansijskom izješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- 3) Tekući transferi Skupštine Županije realizirani su sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna Županije za 2021. godinu.
- 4) Nabava udžbenika kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta planirana je i iskazna na odgovarajućoj poziciji izdataka za nabavu stalnih sredstava.
- 5) Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta je izještaje o utrošku sredstava tekućih transfera dostavljalo Ministarstvu financija.
- 6) Utvrđena je obveza podnošenja izješća o namjenskom utrošku tekućih i kapitalnih transfera, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna Županije.
- 7) Utvrđeni su jasni i mjerljivi kriteriji za raspodjelu kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti.
- 8) Revidirani proračunski korisnici su uspostavili pomoćnu knjigu stalnih sredstava, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama Županije.
- 9) Sudska rješenja o izvršenju knjigovodstveno su evidentirana sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.
- 10) Izdana jamstva za kredite jedinica lokalne samouprave su iskazana u izvanbilančnoj evidenciji sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Vlada nije donijela procedure za korištenje sredstava reprezentacije, kojim će se definirati prava, način i kontrola korištenja ovih sredstava, a isplate putem blagajne vrše se sukladno važećim propisima.
- 2) Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša utrošak dijela sredstava za zaštitu okoliša nije planiralo na odgovarajućoj poziciji, niti je za dodijeljena interventna sredstava utvrđilo jasne i mjerljive kriterije, a sa korisnicima odobrenih sredstava zaključeni su ugovori o međusobnim pravima i obvezama.
- 3) Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata utvrdilo je kriterije za raspodjelu tekućih transfera udrugama, ali nije utvrdilo kriterije za odobrena interventna sredstva.
- 4) Preduzete su aktivnosti na izmirenju obveza po osnovu dijela poreza i doprinosa iz ranijeg perioda, ali dio obveza za doprinose još uvjek nije izmiren.

- 5) Obveze po osnovu beneficiranog radnog staža iz ranijih godina su knjigovodstveno evidentirane na odgovarajućim bilančnim pozicijama sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH, ali dio obveza po osnovu poreza i doprinosa na plaće je ostao knjigovodstveno evidentiran na izvanbilančnoj evidenciji.
- 6) Obveze po osnovu kredita Vlade Republike Koreje i obveze prema Federaciji BiH po osnovu kredita III Stand-by aranžmana Međunarodnog monetarnog fonda su knjigovodstveno evidentirane na bilančnim pozicijama sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, s tim da one nisu izmirivane sukladno prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršavanju proračuna.

Nerealizirane preporuke

- 1) Uspostaviti sistem unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH.
- 2) Donijeti akt o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.
- 3) Uspostaviti zajedničku jedinicu za internu reviziju, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.
- 4) Potrebno je da svi budžetski korisnici donesu planove integriteta i poduzmu preventivne mjere kako bi smanjili mogućnosti nastanka koruptivnih pojava.
- 5) Kod izrade, donošenja i izvršavanja budžeta potrebno je pridržavati se odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke.
- 6) Poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja od svih koncesionara.
- 7) Poduzeti aktivnosti na donošenju propisa iz oblasti plaća i naknada, u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.
- 8) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji potrebno je angažiranje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnim službenicima Županije Zapadnohercegovačke i Zakonom o namještenicima Županije Zapadnohercegovačke.
- 9) Ugovore o djelu zaključivati jednokratno, na određeno vrijeme, za tačno definisane poslove koje treba uraditi, u skladu sa zakonskim propisima.
- 10) Izvršiti izmjene i dopune Odluke o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u dijelu ostvarivanja prava na naknadu i rada izvan redovnog radnog vremena, a naknade članovima komisija obračunavati i isplaćivati u skladu s ovom Odlukom.
- 11) Obračun poreza na naknade, nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti, vršiti na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak.
- 12) Preispitati i izvršiti adekvatne izmjene akta koji reguliše upotrebu mobilnih telefona u dijelu naplate prekoračenja, te pisanim aktom definisati procedure i ograničenja izdataka za fiksnu telefoniju.
- 13) Donijeti akt kojim se utvrđuje način i kontrola korištenja službenih vozila, te utvrditi normative utroška goriva i osigurati korištenje vozila svih budžetskih korisnika isključivo u službene svrhe.
- 14) Potrebno je da Vlada Županije raspodjelu sredstava tekućih transfera drugim nivoima vlasti, pojedincima i neprofitnim organizacijama vrši u skladu sa jasno definisanim i mjerljivim kriterijima za odabir korisnika i utvrđivanje iznosa, uz zadovoljene principe transparentnosti i dostupnosti sredstava svim potencijalnim aplikantima.

- 15) Potrebno je da uložena sredstva u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar Vlada Županije iskaže na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- 16) Potpore u poljoprivredi planirati na odgovarajućoj poziciji, a raspodjelu sredstava Poticaja za poljoprivredu i ruralni razvoj, za Model ostalih vrsta poticaja i Pričuvu (za hitne i nepredviđene izdatke iz poljoprivrede i ruralnog razvoja koji se pojave tokom godine), vršiti na osnovu jasnih i mjerljivih kriterija.
- 17) Potrebno je da Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta pri dodjeli sredstava za kulturu i sport utvrdi jasne i mjerljive kriterije, decidno definira obavezu i rok dostave izvještaja i nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava.
- 18) Sredstva tekuće zalihe u potpunosti koristiti isključivo za hitne i nepredviđene izdatke, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna Županije.
- 19) Osigurati potpunu transparentnost kod dodjele tekućih i kapitalnih transfera putem javnog objavljivanja podataka o korisnicima i visini dodijeljenih sredstava.
- 20) Dosljedno primjenjivati računovodstvene principe točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
- 21) Rashode i izdatke priznavati u izvještajnom periodu na koji se odnose, odnosno u kojem je obaveza za plaćanje nastala, nezavisno od datuma izmirivanja, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u Federaciji BiH.
- 22) Novčana sredstva pravosudnih institucija evidentirati u okviru Jedinstvenog računa Trezora, kako bi se sve transakcije iskazale u sistemu Glavne knjige trezora u skladu s članom 15. Zakona o trezoru u FBiH.
- 23) Svi budžetski korisnici dužni su pratiti naplatu i dospijeće potraživanja, te poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja i knjigovodstveno ih evidentirati u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke.
- 24) Stalna sredstva evidentirati na bilansnim pozicijama na osnovu vjerodostojne dokumentacije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke.
- 25) Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u cilju tačnog, istinitog i pouzdanog iskazivanja imovine i obaveza u finansijskim izvještajima.
- 26) Nabavku roba, usluga i radova vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, postupke započinjati blagovremeno, uz izbor odgovarajućeg postupka, predviđene procedure provoditi u potpunosti, te realizirati u skladu sa zaključenim ugovorima.
- 27) U slučajevima neizvršavanja ugovorenih obaveza u utvrđenom roku poduzimati aktivnosti na obračunu i naplati ugovorene kazne.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dano je ukupno 25 preporuka, od čega je pet novih i 20 preporuka koje su već dane u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (27 nerealiziranih i šest djelomično realiziranih – određene preporuke objedinjene).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na finansijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu, koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije, obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvješća za 2021. godinu i kako se one ne bi ponovile u izvješću o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dane su tri preporuke, od kojih je jedna implementirana do sačinjavanja izvješća o finansijskoj reviziji, a za dvije nisu poduzete aktivnosti. Preporuke po kojima nije postupljeno ponovit će se u okviru Izvješća.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Županija u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁷ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁹ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na osnovu COSO modela.¹⁰

Rukovoditelji proračunskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole, sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrole u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su i za izradu unutarnjih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sustava unutarnjih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima unutarnje kontrole i dobrim praksama unutarnje kontrole) i za implementaciju sustava finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, sukladno standardima unutarnje kontrole.

Ocenjivanje državnih službenika i namještenika za 2021. godinu nije izvršeno kod svih proračunskih korisnika, iako je to obveza utvrđena Zakonom o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji¹¹ i Zakonom o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji.¹² Uvidom u dokumentaciju proračunskih korisnika kod kojih je izvršeno ocjenjivanje državnih službenika i namještenika konstatirali smo da ono nije izvršeno na način predviđen Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH,¹³ koji je u primjeni.

Većina proračunskih korisnika nije imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Također, nisu sačinili strateške planove rada, niti su utvrdili rizike, koji mogu uticati na realizaciju postavljenih ciljeva, te samim tim rizici nisu sadržani u planskim dokumentima. Nije uspostavljen registar rizika, strategija upravljanja rizicima, niti postoji sustav izvješćivanja o najznačajnijim rizicima.

Županija primjenjuje Računovodstvene politike za korisnike proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke,¹⁴ koje je donio ministar Ministarstva financija.

Odlukom Vlade Županije o radnom vremenu u županijskim tijelima uprave, županijskim upravnim organizacijama i drugim službama i tijelima od 9. 5. 2015. godine definirana je duljina trajanja i raspored tjednog i dnevnog radnog vremena, 40 sati tjedno, odnosno od 8 do 16 sati radnim danom. Odlukom je utvrđen dnevni odmor u trajanju od 30 minuta, koji se računa u redovno radno vrijeme.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

¹⁰ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

¹¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 16/08, 7/09, 8/12 i 8/13

¹² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 16/08, 14/13 i 6/20

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

¹⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 21/19

Utvrđili smo da Odluka o radnom vremenu nije usuglašena s člankom 44. stavak 3. Zakona o radu u FBiH, kojim je propisano da se pauza od 30 minuta ne računa u radno vrijeme. **Nije nam prezentirana evidencija sa propisanim podacima o početku rada, završetku rada, vremenu i satima zastoja, prekida rada i slično, zbog čega konstatiramo da se kod uzorkom obuhvaćenih proračunskih korisnika prve razine evidencija o radnom vremenu ne vodi sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.¹⁵**

U cilju uspostave funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola Vlada je donijela određene interne akte i procedure. Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu definiran je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta i izvršitelja za obavljanje poslova i zadataka. Djelatnici su upoznati sa Etičkim kodeksom za državne službenike. **Međutim, Vlada nije izvršila izmjene akta koji regulira upotrebu mobilnih telefona u dijelu naplate prekoračenja, niti je donijela akt kojim se regulira pravo, način i kontrola korištenja sredstava reprezentacije.** Ministarstvo financija nije donijelo akt o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaaganja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Riznice, a ni proračunski korisnici nisu donijeli akt kojim se utvrđuje način i kontrola korištenja službenih vozila, sukladno Odluci Vlade o korištenju službenih vozila.

Većina proračunskih korisnika nije donijela pisane procedure za izradu i realizaciju strateških planova, kao ni upute o načinu suradnje i aktivnostima koje se očekuju od korisnika drugih razina, niti raspolaže informacijama o tome da li se u sustavu provode ključne kontrolne aktivnosti. Internim aktima nisu ni definirali situacije potencijalnih sukoba interesa i načina postupanja u njima.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu Ministarstva financija sačinio je temeljem dostavljenih godišnjih izvješća korisnika javnih sredstava Konsolidirano izvješće o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu i dostavio ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva financija 30. 3. 2022. godine.

U konsolidiranom izvješću navedene su mjere koje se planiraju poduzeti u cilju daljnog razvoja i unapređenja sustava finansijskog upravljanja i kontrole na razini Županije.

S obzirom na navedeno, većina proračunskih korisnika nije dizajnirala i implementirala sistem finansijskog upravljanja i kontrole u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti na način predviđen Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- **uspostaviti i implementirati sustav unutarnjih kontrola zasnovan na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **ocjenjivanje državnih službenika i namještenika na razini Županije vršiti sukladno Zakonu o državnim službenicima i Zakonu o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji, na način utvrđen Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH;**
- **odluku o radnom vremenu uskladiti s odredbama Zakona o radu u FBiH, a evidenciju radnog vremena voditi sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu;**
- **potrebno je da Vlada i proračunski korisnici, svatko iz svoje nadležnosti, donešu nedostajuće interne akte i procedure s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti.**

Fiskalna odgovornost

Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinjene su i dostavljene sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, od svih proračunskih korisnika Županije utvrđenih u Registru proračunskih korisnika.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

Ministarstvo financija je vršilo samo formalnu provjeru, ali nije provodilo suštinsku kontrolu njihove vjerodostojnosti iz izjava o otklonjenim slabostima i nepravilnostima iz ranijeg razdoblja, sukladno članku 44. Zakona o proračunima u FBiH i na način kako je to propisano člankom 13. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- ***potrebno je da Ministarstvo financija, pored formalne, vrši i suštinsku kontrolu zaprimljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.***

Unutarnja revizija

Odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁶ i Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH¹⁷ utvrđena je obveza uspostave zajedničke jedinice za unutarnju reviziju u županijskim ministarstvima financija, a koje će pokrivati sve proračunske korisnike prvog i drugog reda.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, na koji je Centralna harmonizacijska jedinica Federalnog ministarstva financija dala suglasnost 7. 1. 2020. godine, sistematizirana su četiri izvršitelja u Jedinici za unutarnju reviziju i to pomoćnik ministra i tri interna revizora, koja nisu popunjena. Navedeno ima za posljedicu da se unutarnja revizija ne vrši ni kod korisnika proračuna, niti kod jedinica lokalne samouprave s područja Županije koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju.

U Županiji nije uspostavljena Jedinica za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- ***uspostaviti zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.***

Prevencija korupcije

Vlada je u travnju 2019. godine donijela rješenje o imenovanju povjerenstva za sprečavanje korupcije u Županiji. Zadatak povjerenstva je izrada strateških i operativnih dokumenata za borbu protiv korupcije, realizacija Akcijskog plana, te koordinacija aktivnosti svih institucija i javnih službi Županije u sprečavanju korupcije.

Strategija za borbu protiv korupcije i Akcijski plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije za razdoblje od 2022. do 2024. doneseni su u srpnju 2022. godine.

Većina proračunskih korisnika nije donijela svoje planove integriteta, iako je ta obveza bila utvrđena i u Strategiji za borbu protiv korupcije Županije za razdoblje 2017. - 2019. godine.

Preporuka:

- ***potrebno je da proračunski korisnici donesu planove integriteta, te da se poduzimaju mјere definirane Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcijskim planom za njegovu provedbu.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračun za 2021. godinu usvojen je 23. 12. 2020. godine u iznosu od 91.920.994 KM,¹⁸ a Izmjene i dopune Proračuna 13. 12. 2021. godine u iznosu od 96.285.827 KM.¹⁹

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁸ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 30/20

¹⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 29/21

Izmjenama i dopunama Proračuna planirani su izdaci za bruto plaće i naknade (58.272.273 KM), doprinosi poslodavca (5.600.713 KM), izdaci za materijal i usluge (7.423.708 KM), tekući transferi (19.564.264 KM), kapitalni transferi (1.218.600 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (2.598.500 KM), otplata duga (560.000 KM) i tekuća pričuva (600.000 KM). Proračunom je planirano i pokriće akumuliranog deficita, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH, ali ne i u propisanom iznosu.

Odlukama Vlade odobrene su unutarnje preraspodjele sredstava proračunskih korisnika u iznosu od 326.400 KM, kao i preraspodjela između proračunskih korisnika u iznosu od 3.269.375 KM kojom su u najvećem dijelu sredstva odobrena Ministarstvu financija (1.453.100 KM) za izmirenje obveza troškova spora i Vladi (1.230.000 KM) za tekuće transfere.

Provedenom revizijom utvrdili smo da:

- nisu poštovani rokovi propisani Zakonom o proračunima u FBiH, a koji se odnose na izradu Smjernica ekonomske i fiskalne politike Županije za razdoblje 2021 – 2023. godine, Nacrta i Prijedloga proračuna za 2021. godinu;
- nisu sačinjavani planovi novčanih tijekova Predviđeni člankom 63. Zakona o proračunima u FBiH, kojima se predviđa priljev i odljev sredstava, te predstavlja temelj za izvršenje proračuna, niti je imenovan odbor za likvidnost;
- određeni tekući transferi Vlade, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstva gospodarstva i Ministarstva prosvjete, kulture i sporta nisu planirani na propisanim pozicijama sukladno kontnom planu koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
- Proračunom za 2021. godinu planirano je zaduženje u iznosu od 5.800.000 KM, a koje nije realizirano, iako prethodno nije pribavljena procjena kreditne sposobnosti Federalnog ministarstva financija, kako je to predviđeno člankom 7. Zakona o dugu, zaduženjima i jamstvima u FBiH;
- Županija se nije pridržavala definiranih prioriteta u izvršavanju proračuna, s obzirom da obveze po kreditima nije izmirivala iako su one Zakonom o izvršavanju proračuna za 2021. godinu definirane kao prioritetne u odnosu na ostale obveze.

S obzirom na navedeno utvrdili smo da prilikom pripreme, izrade i izvršavanja Proračuna za 2021. godinu nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna za 2021. godinu.

Skupština je Zaključkom od 8. 7. 2022. godine usvojila Izvješće o izvršenju Proračuna Županije za 2021. godinu.

Preporuka:

- *kod izrade, donošenja i izvršavanja proračuna pridržavati se odredbi Zakona o proračunima u FBiH i zakona o izvršavanju proračuna.*

6. KONSOLIDIRANA FINANSIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo financija je sačinilo Konsolidirana godišnja finansijska izvješća za 2021. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz Konsolidirana godišnja računovodstvena izvješća, obrazloženo je izvršenje proračuna sukladno Pravilniku o finansijskom izješčivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2021. godinu prihodi su iskazani u iznosu od 104.840.445 KM, što je u odnosu na prihode planirane Proračunom (96.285.827 KM) više za 8.554.618 KM.

Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza u iznosu od 87.574.956 KM, neporezni prihodi u iznosu od 7.863.665 KM i primljeni transferi i donacije u iznosu od 9.401.824 KM.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza odnose se na prihode od neizravnih poreza 57.088.967 KM, porez na dobit pojedinaca i poduzeća 22.392.672 KM, porez na dohodak 6.827.613 KM, porez na imovinu 1.262.880 KM i drugo.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi najvećim dijelom odnose se na naknade i pristojbe po federalnim zakonima i propisima (2.420.344 KM), prihode od pružanja javnih usluga (1.445.297 KM), otale proračunske naknade i pristojbe (1.214.989 KM), novčane kazne (1.110.329 KM), sudske pristojbe (902.674 KM), upravne pristojbe (582.270 KM) i neplanirane uplate (161.372 KM).

Prihodi od koncesija su prema podacima iz obrasca Raspoljiva javnih prihoda na korisnike - B2 prikupljeni u iznosu od 137.988 KM, od kojih je u Proračun Županije raspoređeno 68.993 KM, koliko i u proračune jedinica lokalne samouprave, s obzirom da se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda i financiranju Županije²⁰ i Zakonu o koncesijama,²¹ ovi prihodi raspoređuju po 50% Županiji i jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalaze predmeti koncesije.

Prema pregledu zaključenih koncesijskih ugovora predočenom od Ministarstva gospodarstva, tijekom 2021. godine bilo je aktivno 28 ugovora, od kojih se 19 odnosi na eksploataciju mineralnih sirovina (kamen, boksit), pet na eksploataciju vode, dva na proizvodnju električne energije i po jedan na podizanje staklenika i voćnjaka na poljoprivrednom zemljištu. Prema prezentiranim podacima tijekom 2021. godine ispostavljene su fakture korisnicima koncesija u iznosu od 271.675 KM.

Ministarstvo je slalo izvode otvorenih stavki na ovjeru i opomene pred tužbu korisnicima koncesija, ali uzimajući u obzir iznose ispostavljenih i naplaćenih faktura, utvrdili smo da nisu poduzete druge predviđene mogućnosti s ciljem naplate koncesija. Spomenuto ima za posljedicu negativne učinke kako za Proračun Županije tako i za proračune jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze predmeti koncesija.

Preporuka:

- *poduzeti zakonom definirane aktivnosti za naplatu koncesijskih naknada, a sve s ciljem zaštite javnih dobara.*

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazane su u iznosu od 9.401.824 KM, a najvećim dijelom odnose se na tekuće transfere od ostalih razina vlasti (8.734.541 KM) i tekuće transfere od inozemnih vlada (667.257 KM).

²⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 23/14

²¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 13/13

Tekući transferi od ostalih razina vlasti najvećim dijelom (8.676.986 KM) čine doznačena sredstva od Vlade FBiH za potporu proračunu u iznosu od 8.301.059 KM, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike 141.628 KM za civilne žrtve rata, Ministarstva financija i riznice BiH 130.031 KM za saniranje ekonomskih šteta uzrokovanih epidemijom COVID-19 i Federalnog zavoda za zapošljavanje 104.268 KM.

Tekući transferi od inozemnih vlada odnose se na Delegaciju Europske unije za BiH za Projekt Biciklizam u ruralnom području 598.299 KM kod Ureda za europske integracije, Interreg IPA 59.268 KM za financiranje programa On Time kod Zavoda za javno zdravstvo i Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske 9.690 KM za financiranje projekata kod Skupštine i Zavoda za javno zdravstvo.

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2021. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 92.522.183 KM, i u odnosu na planirane (96.285.827 KM) ostvareni su 96%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi 62.826.343 KM (68%), tekući transferi 19.106.867 KM (21%), izdaci za materijal i usluge 7.611.792 KM (8%), izdaci za nabavu stalnih sredstava 1.755.611 KM (2%), kapitalni transferi 1.218.364 KM (1%) i izdaci za kamate 3.206 KM.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 57.106.563 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 47.623.364 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 2.201.505 KM. Uvećanje je najvećim dijelom posljedica povećane osnovice za obračun i isplatu plaće, kao i broja zaposlenih za 93 iskazan temeljem sati rada.

Obračun plaće i naknada proračunskih korisnika Županije uređen je Zakonom o pravima izabranih dužnosnika,²² Zakonom o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji,²³ Zakonom o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji,²⁴ Zakonom o policijskim službenicima Županije,²⁵ Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH,²⁶ te drugim županijskim zakonima i propisima kojima se uređuju plaće i naknade zaposlenika proračunskih korisnika, kolektivnih ugovora koje je zaključila Vlada, odluka Vlade i drugih propisa koji vrijede na području Županije kojima se uređuju plaće i naknade. Zakonom o pravima izabranih dužnosnika i nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti Županije utvrđeni su koeficijenti za plaće nosioca zakonodavne i izvršne vlasti, i to: za predsjednika Vlade i Skupštine 12, zamjenika predsjednika Skupštine i ministre 11, zastupnike u Skupštini 9 i savjetnike 8. Navedenim Zakonom utvrđeno je pravo na položajni dodatak nositeljima izvršnih funkcija u visini 30% njihove plaće. Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće,²⁷ rukovodeći i ostali državni službenici u županijskim tijelima državne službe razvrstani su u platne razrede za koje je Vlada utvrdila koeficijente. Odlukama Vlade utvrđeni su platni razredi i koeficijenti za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u rasponu od 2,90 do 5,30 i koeficijenti za plaće namještenika u rasponu od 1,75 do 2,80.

Navedeni akti Vlade, kojima su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za plaće nosilaca zakonodavne i izvršne vlasti, rukovodećih i ostalih državnih službenika, kao i namještenika, nisu doneseni sukladno članku 63. Zakona o plaćama i naknadama u tijelima vlasti u FBiH, te nisu usuglašeni sa člancima 59. i 60. Zakona.

²² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 8/07, 18/11, 5/17

²³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 16/08, 7/09, 8/12 i 8/13

²⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 16/08, 14/13, 6/20 i 6/21

²⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 8/07, 16/07, 13/08, 17/08, 12/15 i 4/18

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 72/05, 22/09 i 55/13

²⁷ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 22/17

Visina osnovice za obračun plaće svim korisnicima proračuna Županije za 2021. godinu određena je odlukama Vlade iz listopada 2019. godine²⁸ i listopada 2021. godine.²⁹ Za nositelje izvršnih funkcija i savjetnike u institucijama vlasti Županije osnovica za izračun bruto plaće iznosila je 249,77 KM, a od 1. listopada iznosila je 262,26 KM. Za bruto plaće državnih službenika i namještenika, kao i zaposlene u školama bruto osnovica iznosila je 489,75 KM, odnosno 514,24 KM. Za ostale korisnike proračuna, (policijske službenike) osnovica za izračun bruto plaće iznosila je 274,74 KM, odnosno 288,48 KM. **Iako je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH definirano da se, pored osnovice za obračun plaće, prilikom obračuna koristi i bod za obračun plaće, prethodno usuglašeni sa reprezentativnim sindikatom, revizijom smo utvrdili da Vlada ne utvrđuje osnovicu i bod na način predviđen Zakonom.**

Plaća se utvrđuje množenjem osnovice s utvrđenim koeficijentom i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu radnog staža, najviše do 20%.

Najviša neto plaća na razini Županije isplaćena je predsjedniku Županijskog suda u iznosu od 4.661 KM, najniža isplaćena plaća iznosila je 659 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.155 KM.

Uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaće izvršene za ožujak, listopad i prosinac revidirane godine. **Provedenom revizijom utvrdili smo da se na plaće značajnog broja državnih službenika i namještenika u Ministarstvu unutarnjih poslova obračunavaju dodaci u iznosu od 10, 15 i 20% temeljne plaće, sukladno Odluci ministra o dodatku na plaću iz 2019. godine, donesenoj temeljem Zakona u unutarnjim poslovima Županije. Navedeno nije sukladno Zakonu o državnim službenicima i Zakonu o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji, kojima se uređuju prava iz radnog odnosa državnih službenika i namještenika Županije, te kojima je propisano da uvjete i visinu dodataka na plaću utvrđuju Vlada, a ne rukovoditelj tijela uprave posebnim aktom.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 9.483.199 KM i odnose se na: naknade za topli obrok (4.973.357 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (2.418.662 KM), regres za godišnji odmor (1.164.342 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (154.990 KM), naknada za vjerske i državne praznike (485.000 KM), pomoć u slučaju smrti (151.848 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (82.000 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (53.000 KM). Naknade su obračunate i isplaćene sukladno Odluci o naknadama iz osnova materijalnih prava zaposlenih kod korisnika proračuna u Županiji.³⁰

Naknada za topli obrok za sve korisnike proračuna utvrđena je u iznosu od 1% prosječne plaće u FBiH. Pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla utvrđeno je u visini 0,25 KM po prijeđenom kilometru za zaposlenike čije je mjesto stanovanja udaljeno najmanje dva km od mjesta rada, s tim da visina ove naknade ne može biti veća od 300 KM bez obzira na udaljenost. Na osnovu ovjerene izjave zaposlenika donose se rješenja, temeljem kojih se vrši isplata naknade. U uzorkom obuhvaćenim isplaćenim naknadama nisu uočene nepravilnosti. Sukladno navedenoj Odluci, zaposlenik prilikom odlaska u mirovinu ostvaruje pravo na otpremninu u visini tri prosječne mjesечne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema podacima Federalnog zavoda za statistiku ili u visini tri zadnje osobne isplaćene neto plaće, ukoliko je to povoljnije za zaposlenika. Uzorkom obuhvaćenim rješenjima i predočenim obrascima JS3100 - Odjava osiguranja, nisu utvrđene nepravilnosti.

Regres za godišnji odmor isplaćen je sukladno Odluci Vlade u iznosu 50% prosječne plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku (489,50 KM), izuzev za suce i tužitelje koji pravo na naknadu za korištenje godišnjeg odmora ostvaruju sukladno Zakonu o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužilaca u FBiH.

U slučaju smrti zaposlenika ili člana njegove uže obitelji, na ime troškova sahrane isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu od 1.000 KM.

²⁸ "Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 23/19

²⁹ "Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 23/21

³⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 01/17, 17/17, 24/17 i 5/18

U slučaju teške invalidnosti ili bolesti zaposlenika ili člana njegove uže obitelji isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu od 1.000 KM. Naknada se isplaćuje temeljem mišljenja povjerenstva o ispunjavanju uvjeta po podnesenim zahtjevima za jednokratnu novčanu pomoć. Temeljem pozitivnog mišljenja povjerenstva donesena su rješenja za isplatu jednokratne novčane pomoći. Uzorkom obuhvaćenim isplaćenim naknadama nisu utvrđene nepravilnosti.

Revizijom smo utvrdili da je u okviru plaća i naknada iskazan rashod u iznosu od 652.889 KM temeljem isplaćenih jubilarnih nagrada za neprekidan rad u tijelima, ustanovama i organizacijama koje se financiraju iz Proračuna Županije, i to za navršenih 10, 20 i 30 godina radnog staža, analogno u visini od 40, 80 i 120% prosječne mjesечne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca, koje su imale tretman dohotka od nesamostalne djelatnosti sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima. Također, sukladno navedenoj Odluci Vlada je u prosincu 2021. godine donijela Odluku kojom je odobreno da se svim korisnicima Proračuna isplati iznos od 200 KM po zaposlenom na ime vjerskih i državnih pravnika, temeljem čega je iskazan rashod na razini Županije u iznosu od 485.000 KM. **Navedeno nije sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.**

Preporuka:

- **donijeti zakon o plaćama kojim će se osnovica i bod, koeficijenti za obračun plaća, kao i naknade utvrditi sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u tijelima vlasti u FBiH, a do njegovog donošenja plaće državnih službenika i namještenika za sve korisnike proračuna Županije obračunavati i isplaćivati sukladno propisima koji su u primjeni na razini Županije.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge iskazani su u iznosu od 7.611.791 KM, a odnose se na ugovorene i druge posebne usluge (4.680.143 KM), komunikaciju i komunalne usluge (825.978 KM), energiju (570.903 KM), nabavu materijala i sitnog inventara (520.455 KM), tekuće održavanje (424.495 KM), usluge prijevoza i goriva (336.550 KM), izdatke osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa (138.645 KM), putne troškove (70.971 KM) i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (43.651 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge najvećim dijelom odnose se na troškove spora, ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti, izdatke za rad u povjerenstvima, ostale stručne usluge, izdatke za naknade skupštinskim zastupnicima, usluge reprezentacije i kompjuterske usluge.

Troškovi spora iskazani su u iznosu od 1.660.131 KM, a odnose se na troškove po rješenjima Porezne uprave o prisilnoj naplati kod svih proračunskih korisnika za neuplaćene doprinose, a iskazani su na poziciji Ministarstva financija. Sredstva za ove namjene osigurana su preraspodjelama između proračunskih korisnika.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti iskazani su u iznosu od 845.872 KM, a odnose se na ugovore o djelu za kontinuirano obavljanje poslova koji su sistematizirani pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu proračunskih korisnika. Najvećim dijelom ugovori o djelu zaključivani su za obavljanje nastave u ustanovama srednjeg (402.702 KM) i osnovnog (223.330 KM) obrazovanja. Radi se o redovnim poslovima koji su regulirani Zakonom o radu, radi čega ne mogu imati karakter i tretman ugovora o djelu. **S obzirom na navedeno, za obavljanje poslova koji su sistematizirani pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i koji se obavljaju kontinuirano tijekom cijele godine izvršitelji se angažiraju sukladno Zakonu o radu, Zakonu o državnim službenicima i Zakonu o namještenicima Županije.**

Izdaci za rad u povjerenstvima iskazani su u iznosu od 604.168 KM, a najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo financija (224.134 KM), Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta (122.564 KM) i Vladu (84.115 KM). Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela³¹ (u daljem tekstu: Odluka) utvrđena je visina naknade članu povjerenstva do 100 KM, a za obavljanje tehničkih poslova do 30 KM.

³¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 8/08 i 2/09

Kod Ministarstva financija iskazani iznos izdataka za rad u povjerenstvima u najvećoj mjeri (201.633 KM) odnosi se na povjerenstvo za nekretnine formirano sukladno Zakonu o porez na promet nekretnina³² i Pravilniku o načinu korištenja prihoda ostvarenih iz naknada troškova postupka koje uplaćuju obveznici poreza na promet nekretnina u postupku procjene tržišne vrijednosti nekretnina u prometu.³³ Navedenim Pravilnikom utvrđeno je da se uplaćeni prihod za procjenu tržišne vrijednosti nekretnine raspoređuje u omjeru 10% za pokriće materijalnih troškova, a preostalih 90% za bruto naknade troškova rada članovima povjerenstva. Uvidom u obračun naknada za rad određenih povjerenstava, čija visina je definirana Odlukom, (za javne nabave, za izdavanje županijskih biljega) utvrdili smo da se naknada isplaćuje u iznosu od 200 KM po članu povjerenstva.

Kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta izdaci za rad u povjerenstvima u najvećoj mjeri (85.901 KM) odnose se na povjerenstva formirana za polaganje ispita za vozače motornih vozila.

Vlada je prema dostavljenom pregledu formirala i isplatila naknade za povjerenstva: za državnu službu Županije u iznosu od 20.400 KM (mjesečni iznosi naknada u rasponu od 100 KM do 300 KM), za upravljanje oduzetom imovinom u iznosu od 19.650 KM (mjesečni iznosi naknada u rasponu od 100 KM do 350 KM), za prizive državne službe u iznosu od 7.800 KM (mjesečni iznosi naknada u rasponu od 100 KM do 250 KM), za sprječavanje korupcije u iznosu od 7.200 KM (mjesečni iznosi naknada u rasponu od 50 KM do 150 KM).

Kod ostalih uzorkovanih proračunskih korisnika povjerenstva su najvećim dijelom formirana za provođenje postupka javnih nabava, za vršenje popisa, za prijem državnih službenika i namještenika, za provođenje internog oglasa, za izbor vježbenika i dr.

Uvidom o obračun naknada za rad u povjerenstvima kod Ministarstva financija (za javne nabave, za izdavanje županijskih biljega), Vlade (za državnu službu Županije, za upravljanje oduzetom imovinom, za prizive državne službe, za sprječavanje korupcije), Ministarstva gospodarstva (povjerenstvo za reviziju elaborata, za program javnih investicija, praćenje izrade programa opskrbe vodom za piće), Uprave civilne zaštite i vatrogastva (za polaganje ispita za protupožarnu zaštitu, za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća), konstatiramo da se u većini slučajeva naknade za rad u povjerenstvima ne obračunavaju sukladno donesenoj Odluci u dijelu utvrđene visine naknade.

S obzirom na to da se u povjerenstva imenuju zaposlenici koji time ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti, isplaćene naknade nisu imale tretman dohotka od nesamostalne djelatnosti sukladno Zakonu o porezu na dohodak,³⁴ Zakonu o doprinosima,³⁵ Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.³⁶

Ostale stručne usluge iskazane u iznosu od 255.737 KM najvećim dijelom odnose se na Ured za europske integracije (139.951 KM), Zavod za javno zdravstvo (44.873 KM) i MUP (35.768 KM). **Kod Ureda za europske integracije**, kao jednog od partnera na projektu „Cycling Rural“, ostale stručne usluge odnose se na realizaciju projekta koji je službeno započeo 1. listopada 2019. godine, a čija provedba traje 24 mjeseca. Uvidom u fakture u vezi realizacije projekta utvrdili smo da su sredstva utrošena za nabavu opreme u iznosu od 24.478 KM od Sync d.o.o. Mostar; organizaciju događaja 36.150 KM „Amadis“ d.o.o. Široki Brijeg, dostavu i montažu samposlužnog servisa za bicikla sa nadstrešnicom u iznosu od 19.200 KM Obrt FK Mont Široki Brijeg, promotivni materijal u iznosu od 18.155 KM Suton d.o.o. Široki Brijeg, angažman stručnjaka za ruralni turizam (Robert Baćac iz Pule 5.867 KM) i drugo. **Utrošena sredstva na realizaciji projekta u cijelosti su iskazana na ugovorenim uslugama.**

³² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br.17/99

³³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 11/03

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br.10/08, 09/10, 44/11, 07/13 i 65/13

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18 i 99/19

³⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

Kod Zavoda za javno zdravstvo ostale stručne usluge iskazane su u iznosu od 44.873 KM za projekat „Prevencija i rano otkrivanje za efikasnije liječenje raka debelog crijeva i raka dojke ON-TIME“, sredstva za ove namjene osigurana su iz sredstava Europske unije. Ugovorene usluge realizirane su od „Event“ d.o.o. Mostar u iznosu od 33.440 KM i Obrt „Dot“ Mostar u iznosu od 11.433 KM temeljem potpisanih nacrta ugovora. **Uvidom u ispostavljene fakture ne možemo potvrditi o kojim uslugama se radi, te da su rashodi izvršeni u svrhu realizacije navedenog projekta.**

Izdaci za naknade Skupštinskim zastupnicima iskazani su u iznosu od 140.462 KM. Zastupnički paušal utvrđen je zaključkom Administrativno - pravnog povjerenstva u bruto iznosu od 614,93 KM. Za nazočnost i sudjelovanje u radu sjednica radnih tijela izabranim dužnosnicima članovima povjerenstava i odbora koji svoju dužnost nisu profesionalizirali utvrđena je naknada u bruto iznosu od 120 KM po održanoj sjednici. Zaključak je primijenjen za cijelu 2021. godinu.

Usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od 174.687 KM, a najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo unutarnjih poslova (40.862 KM), Vladu (25.004 KM), Skupštinu (22.943 KM), Ministarstvo gospodarstva (12.153 KM), Ured za europske integracije (11.779 KM), Ministarstvo prosvjete (11.491 KM) i Upravu za civilnu zaštitu i vatrogastvo (10.725 KM). Iskazani troškovi reprezentacije najvećim dijelom odnose se na konzumaciju jela i pića, božićne i novogodišnje paketiće, reklamni materijal, nabava parfema i drugo. Istimemo da Vlada, a ni proračunski korisnici nisu donijeli procedure korištenja sredstava reprezentacije, za što je preporuka data u okviru točke 4. Izvješća

Izdaci za kompjuterske usluge iskazani su iznosu od 103.979 KM, a najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo financija 59.867 KM za informacijski sustav rizničnog poslovanja (obnovu usluge tehničke podrške jednokratno 13.830 KM i funkcionalna podrška 2.925 KM mjesечно sa Oracle BH d.o.o. Sarajevo) i održavanje aplikativnog softvera za raspodjelu javnih prihoda (6.318 KM).

Revizijom smo utvrdili da Skupština, Vlada i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta iskazuju rashode za usluge održavanja računovodstvenog softvera, temeljem zaključenih pojedinačnih izravnih sporazuma sa ZIC d.o.o. Široki Brijeg. Ne možemo potvrditi osnovanost iskazanog rashoda, budući da poslove računovodstva za sve proračunske korisnike Županije obavlja Ministarstvo financija.

Izdaci za mobilni telefon iskazani su u iznosu od 76.161 KM i regulirani su Odlukom Vlade o korištenju službenih mobilnih telefona iz 2011. godine. **Navedenom Odlukom utvrđeno je da se obustave prekoračenja iznosa obavljaju tromjesečno za prethodna tri mjeseca na način da ukupan iznos računa za tri mjeseca po pojedinom korisniku može iznositi najviše do tri mjesечna dopuštena iznosa.** Prezentirana nam je dokumentacija koja potvrđuje provođenje nadzora troškova mobilnih telefona sukladno donesenoj Odluci.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iskazani su u iznosu od 336.550 KM. Uvjeti i način korištenja službenih vozila regulirani su Odlukom Vlade o korištenju službenih vozila koja propisuje da su proračunski korisnici dužni donijeti interne akte, odrediti osobe ovlaštene za popunjavanje i potpisivanje naloga.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani u iznosu od 424.495 KM odnose se na održavanje vozila (192.530 KM), građevina (125.191 KM) i opreme (103.199 KM). Izdaci za održavanje vozila u najvećem dijelu (106.435 KM) iskazani su kod Ministarstva unutarnjih poslova za 70 voznih jedinica u njihovom vlasništvu. Rashodi su iskazani temeljem okvirnog sporazuma (vozila u garantnom roku 70.771 KM i ostala motorna vozila 95.354 KM) zaključenog sa M.R.M. d.o.o. Ljubuški nakon provedene procedure otvorenog postupka u 2020. godini (opisano u tački 8. ovog Izvješća).

Vlada nije donijela akt kojim bi se utvrdilo pravo, način i visina utroška sredstava reprezentacije, kao ni regulirala upotrebu mobilnih telefona u dijelu naplate prekoračenja, niti su određeni proračunski korisnici donijeli interna akta kojima bi regulirali način provođenja kontrole korištenja službenih vozila sukladno Odluci Vlade o korištenju službenih vozila. Za navedeno preporuka je dana u poglavljju 4. Sustav unutarnjih kontrola.

Preporuke:

- za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o radu, Zakonu o državnim službenicima Županije i Zakonu o namještenicima Županije;
- obračun i isplatu naknade za rad u povjerenstvima kod svih proračunskih korisnika Županije vršiti sukladno važećoj Odluci o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u Županiji, a poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 19.106.867 KM, a odnose se na tekuće transfere drugim razinama vlasti (5.701.049 KM), tekuće transfere pojedincima (3.504.298 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (3.886.128 KM), subvencije javnim poduzećima (1.918.163 KM), tekuće transfere u inozemstvo (20.000 KM) i druge tekuće transfere (4.077.230 KM).

Tekući transferi drugim razinama vlasti iskazani su kod Vlade (3.080.991 KM), Ministarstva gospodarstva (1.806.146 KM), Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta (748.912 KM) i Skupštine (65.000 KM).

Transferi Vlade drugim razinama vlasti (3.080.991 KM) odnose se na transfer za prijevoz učenika u iznosu od 1.300.000 KM, transfere mjesnim zajednicama u iznosu od 791.500 KM, transfer Sveučilištu u Mostaru, Studenskom centru Mostar i JU Zavod za odgoj i obrazovanje u ukupnom iznosu od 582.552 KM i transfere ostalim zajedničkim institucijama u iznosu od 386.239 KM.

Zakonom o izvršavanju proračuna utvrđeno je da će se sredstva transfera za prijevoz učenika realizirati prema kriterijima koje utvrdi Vlada, a ostali transferi prema aktima koje donosi Vlada.

Vlada je 22. 4. 2021. donijela Odluku o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava za sufinanciranje prijevoza učenika, kojom je predviđeno da se sredstva rasporede jedinicama lokalne samouprave razmjerno broju učenika upisanih u devete razrede osnovnih škola školske 2020./2021. godine.

Transfer Sveučilištu u Mostaru, Studenskom centru Mostar i JU Zavod za odgoj i obrazovanje realizirani su u iznosima planiranim proračunom za 2021. po korisnicima, a odobreni odlukama Vlade.

Transferi mjesnim zajednicama, ostalim zajedničkim institucijama, pojedincima, udruženjima građana i vjerskim zajednicama, iskazani u ukupnom iznosu od 2.446.439 KM, realizirani su temeljem dostavljenih zahtjeva zaključcima Vlade.

Transferi drugim razinama vlasti iskazani kod Ministarstva gospodarstva u iznosu od 1.806.146 KM odnose se na transfer za objekte vodnog gospodarstva (1.001.402 KM), JU Razvojnoj agenciji „Herag“ (255.000 KM), Agenciji za privatizaciju Županije (150.000 KM), transfer za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma (399.745 KM).

Zakonom o izvršavanju proračuna predviđeno je da se transfer za objekte vodnog gospodarstva odobrava temeljem programa utroška kojeg na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada, a ostali transferi sukladno aktima koje donosi ministar i Vlada.

Vlada je 18. 2. 2021. donijela Odluku o donošenju Programa utroška transfera za objekte vodnog gospodarstva, kojim je predviđeno da se planirana sredstva u iznosu od 920.000 KM rasporede na sufinanciranje projekata putem javnog poziva 820.000 KM, interventna sredstva 50.000 KM i ugovorne usluge – određivanja vodnog dobra 50.000 KM, dok je za preostalih 180.000 KM predviđeno da se raspoređuju jedinicama lokalne samouprave posebnom odlukom Vlade. Programom su definirani kriteriji koji će se primjenjivati prilikom odobravanja sredstava, kao i kriteriji za financiranje, kojim je definiran postotak sudjelovanja u realizaciji određene vrste projekta. Vlada je 6. 5. 2021. donijela Odluku o odobravanju 180.000 KM (za četiri projekta po 45.000 KM), a 27. 5. 2021. o odobravanju 820.000 KM (za sedam projekata). Ostala sredstva odobrena su odlukama ministra, a u svim slučajevima korisnici sredstava su jedinice lokalne samouprave ili njihova javna poduzeća.

Transferi JU Razvojna agencija „Herag“ i Agenciji za privatizaciju Županije su Proračunom za 2021. godinu planirani po korisnicima sa pripadajućim iznosom, a odobreni su odlukama Vlade.

Ministar je uz suglasnost Vlade 1. 2. 2021. godine donio Program utroška sredstava za zaštitu, unaprjeđenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj, kojim su definirani namjena sredstava sa pripadajućim iznosima, korisnici sredstava, kao i način realizacije sredstava. Sredstva su odobrena za ruralni razvoj (206.000 KM), izgradnju, sanaciju i održavanje protupožarnih putova (77.941 KM), izradu šumsko-gospodarskih osnova (50.000 KM), udrugama (25.000 KM), šumsko uzgojni radovi (20.000 KM), nabavu radne opreme za čuvare šuma (10.804 KM), promocija šumarstva i marketing (10.000 KM). Sredstva su odobravana odlukama o pokretanju postupka nabave ili o dodjeli sredstava temeljem dostavljenih zahtjeva.

Transferi drugim razinama vlasti iskazani kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 748.912 KM, odnose se na transfer za sport (646.412 KM) i transfer za kulturu (102.500 KM).

Vlada je 22. 4. 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava transfera za kulturu, kojim je predviđeno da se iznos od 80.000 KM raspodjeli za programe kulture temeljem provedenog javnog natječaja, a iznos od 20.000 KM kao interventna sredstava. Sredstva su namijenjena za održivost funkciranja centara za kulturu, podršku tradicionalnim manifestacijama, podrška realizaciji programa kulture, umjetnosti i kulturno-umjetničkog amaterizma, podršku programima likovne, kazališne, glazbeno-scenske, glazbene, filmske, plesne, književničko-nakladničke i izdavačke djelatnosti i podrška programima osoba sa posebnim potrebama. Definirani kriteriji su zaštita i očuvanje kulturno povijesnog nasleđa, kvaliteta programa, dugogodišnji kontinuirani značaj. Odlukom Vlade odobreno je 80.000 KM za programe kulture, a 20.000 KM interventnih sredstava odobreno je rješenjima ministrike.

Vlada je 22. 4. 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava „Tekući transferi za sport,“ kojim je propisano da se sredstva dodjeljuju za programe sportskih klubova, saveza, udruga i sportaša u iznosu od 507.000 KM (od 500 KM do 120.000 KM), školski sport u iznosu od 65.000 KM (od 500 KM do 50.000 KM), interventna sredstva u iznosu od 65.000 KM (od 500 KM do 10.000 KM) i sport za osobe s invaliditetom u iznosu od 13.000 KM (od 500 KM do 7.000 KM). Namjena sredstava je sufinanciranje sudjelovanja sportaša i klubova u službenim međunarodnim natjecanjima, sufinanciranje sportskih manifestacija koje se organiziraju u Županiji i sufinanciranje izgradnje sportskih objekata. Sredstva su odobravana temeljem dostavljenih zahtjeva za programe sportskih klubova, saveza, udruga i sportaša Odlukom Vlade nakon provedenog javnog poziva, a za školski sport, interventna sredstva i sport za osobe s invaliditetom odlukama ministrike.

Transferi drugim razinama vlasti iskazani kod Skupštine u iznosu od 65.000 KM, realizirani su odlukama predsjednika Skupštine temeljem dostavljenih zahtjeva, kako je to Zakonom o izvršavanju proračuna za 2021. godinu i predviđeno.

Provedenom revizijom utvrdili smo da tekući transferi Vlade u iznosu od 2.446.439 KM, koji se odnose na transfere mjesnim zajednicama, ostalim zajedničkim institucijama, pojedincima, udruženjima građana i vjerskim zajednicama, transferi Ministarstva gospodarstva u iznosu od 284.000 KM, koji se odnose na sredstva za ruralni razvoj, izgradnju, sanaciju i održavanje protupožarnih putova i interventna sredstva i transferi Ministarstva prosvjete znanosti kulture i sporta u iznosu od 85.000 KM, koji se odnose na interventna sredstva za kulturu i sport, nisu realizirani na transparentan način i uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija. Također, određeni transferi drugim razinama vlasti Vlade, Ministarstva gospodarstva i Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta nisu Proračunom planirani i knjigovodstveno evidentirani na propisanoj poziciji sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 3.504.298 KM, a najvećim dijelom (3.459.298 KM) odnose se na Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi (1.972.831 KM), Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (1.036.917 KM), Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta (231.550 KM) i Vladu (218.000 KM).

Transferi pojedincima iskazani kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi u iznosu od 1.972.831 KM, odnose se na porodiljske naknade (998.600 KM), transfer za socijalnu zaštitu (579.970 KM), civilne žrtve rata (198.894 KM), pomoć nezaposlenim osobama (100.757 KM), jednokratne novčane pomoći (74.960 KM), alternativni smještaj raseljenih osoba (19.205 KM) i naknade skrbnicima (445 KM).

O pravima na socijalna davanja, navedena u prethodnom odjeljku, odlučuje nadležni centar za socijalni rad temeljem dostavljenih zahtjeva sukladno odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom.³⁷

Transferi pojedincima iskazani kod Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 1.036.917 KM, odnose se na izdatke za branitelje i članove njihovih obitelji (711.897 KM) i novčane egzistencijalne naknade (325.020 KM).

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć branitelja i članova njihovih obitelji utvrđeno je Pravilnikom o kriterijima i postupku ostvarenja prava na jednokratnu novčanu pomoć za stanje socijalne potrebe,³⁸ kojeg je donio ministar temeljem Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji.³⁹ Navedenim Pravilnikom propisani su uvjeti i postupak ostvarenja prava na jednokratnu novčanu pomoć zbog teškog socijalnog stanja ili teške bolesti. Zahtjevi se podnose gradskim/općinskim službama za pitanja branitelja, a o pravu odlučuje ministar na prijedlog tročlanog povjerenstva prema kriterijima utvrđenim u spomenutom pravilniku.

Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu definirano je Zakonom o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji, a ostvaruju ga razvojačeni branitelji sa navršenih 55 do 57 godina, sa najmanje 12 mjeseci sudjelovanja u oružanim snagama, šest mjeseci prijavljeni na zavodu za zapošljavanje i ostvarenim prihodima manjim od 50% minimalne mirovine u FBiH. O pravima odlučuju gradske/općinske službe za pitanja branitelja temeljem Instrukcije o načinu izvršavanja upravnih i stručnih poslova u postupku odlučivanja o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu.⁴⁰

Transferi pojedincima iskazani kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 231.550 KM, odnose se na transfer za odgoj i obrazovanje djece s poteškoćama u razvoju (224.280 KM) i zdravstveno osiguranje učenika i studenata (6.670 KM).

Transfer za odgoj i obrazovanje djece s poteškoćama u razvoju odnosi se na plaćanje troškova smještaja, odgoja, obrazovanja i angažiranja asistenata za rad s djecom s posebnim potrebama u predškolskim ustanovama, a prema rješenjima Ministarstva obrazovanja, znanosti kulture i sporta.

Transferi pojedincima iskazani kod Vlade u iznosu od 218.000 KM, realizirani su zaključcima Vlade temeljem dostavljenih zahtjeva.

Provedenom revizijom utvrdili smo da tekući transferi pojedincima iskazani kod Vlade u iznosu od 218.000 KM nisu realizirani na transparentan način i uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 3.886.128 KM, iskazani su kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (1.260.165 KM), Vlade (1.060.330 KM), Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša (862.959 KM), Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (229.775 KM), Skupštine (227.000 KM), Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta (170.000 KM) i Ministarstva pravosuđa i uprave (75.900 KM).

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi odnose se na troškove smještaja štićenika u zdravstvenim ustanovama. Transfer se realizira po ispostavljenim fakturama pružatelja usluga.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Vlade odnose se na transfere udruženjima građana (810.200 KM), vjerskim zajednicama (240.500 KM) i kazneno popravnim zavodima (9.630 KM).

³⁷ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br.16/01

³⁸ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br.8/20

³⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br.3/20

⁴⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br.4/20

Transferi udruženjima građana i transferi vjerskim zajednicama realizirani su zaključcima Vlade temeljem dostavljenih zahtjeva.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša odnose se na transfere za zaštitu okoliša.

Zakonom o izvršavanju proračuna predviđeno je da se ova sredstva realiziraju sukladno programu utroška, kojeg na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada.

Vlada je 18. 3. 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška tekućih prijenosa za zaštitu okoliša, kojim je predviđeno da se ukupno planirana sredstva od 900.000 KM odobre za: zajedničko financiranje projekata energetske učinkovitosti u suradnji sa UNDP-om; sufinanciranje projekata kandidiranih preko Fonda za zaštitu okoliša FBiH ili Federalnog ministarstva prostornog uređenja; nabavu kompostera za domaćinstva; sufinanciranje troškova izgradnje komunalne infrastrukture i nabava komunalne opreme za upravljanje otpadom, sufinanciranje projekata zaštite okoliša, zaštite zraka, upravljanja otpadom, podizanje svijesti javnosti i dr.; izrada projektne dokumentacije za projekte energetske učinkovitosti i interventna sredstva. Programom je predviđeno da se sufinanciranje projekata zaštite okoliša, zaštite zraka, upravljanja otpadom i podizanje svijesti javnosti sredstva odobravaju temeljem javnog poziva, dok su za ostale projekte kao korisnici sredstava predviđene jedinice lokalne samouprave i komunalna poduzeća, kojima se sredstva odobravaju temeljem dostavljenih zahtjeva. Kriteriji za vrednovanje pristiglih zahtjeva su: pripremljenost projekta, programa ili sličnih aktivnosti (10 bodova), stupanj povoljnog utjecaja na okoliš i usklađenost s Planom zaštite okoliša Županije (30 bodova), kvaliteta ponuđenog tehnološkog rješenja (20 bodova), stupanj ugroženosti okoliša (20 bodova) i finansijska ocjena projekta i sposobnost za realizaciju projekta (10 bodova). Sredstva su odobrena za sufinanciranje rada JP Parka prirode Blidinje u iznosu od 50.000 KM, sufinanciranje projekata zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u iznosu od 380.000 KM, nabava kompostera za domaćinstva u iznosu od 100.000 KM, sufinanciranje troškova izgradnje komunalne infrastrukture i nabave komunalne opreme za upravljanja otpadom u iznosu od 130.000 KM, sufinanciranje projekata za zaštitu okoliša, zaštitu zraka, upravljanja otpadom, projekata energetske učinkovitosti, podizanja svijesti javnosti i drugih sličnih aktivnosti u iznosu od 100.000 KM, izradu projektne dokumentacije u svrhu realizacije projekata za postizanje veće energetske učinkovitosti i nadzor nad istim u iznosu od 13.865 KM i interventna sredstva za zaštitu okoliša u iznosu od 90.000 KM.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iskazani u iznosu od 229.775 KM, odnose se na transfere udrugama branitelja (209.775 KM) i sufinanciranje memorijalnog nogometnog turnira (20.000 KM).

Vlada je 9. 2. 2021. godine donijela Odluku o donošenju Programa utroška sredstava transfera udrugama branitelja, kojom je predviđeno da se od ukupno planiranih sredstava primjenom javnog poziva rasporedi iznos od 121.200 KM, a 88.800 KM kao interventna sredstva za hitne i nepredviđene slučajeve odlukama ministra. Propisani opći kriteriji su kvaliteta i kompletност programa, visina učešća osobnih sredstava, originalnost projekta i finansijski plan za 2021. godinu, a posebni kriteriji su broj članova, obilježavanje značajnih datuma, veličina prostora na kojem djeluje, održavanje sportskih manifestacija i drugo. Ministar je 22. 3. 2021. godine donio Odluku o raspodjeli sredstava za devet udruga u rasponu od 6.000 KM do 21.600 KM za redovno financiranje. Interventna sredstva u iznosu od 88.575 KM raspoređena su odlukama ministra prema dostavljenim zahtjevima za 49 udruženja, namijenjena za financiranje predloženih projektnih aktivnosti.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Skupštine odnose se na transfer političkim strankama 207.000 KM i transfere udruženjima 20.000 KM.

Transferi političkim strankama odobreni su sukladno Odluci o utvrđivanju kriterija za raspoređivanje sredstava za političke stranke, kojom je predviđeno da se sredstva odobravaju razmjerno broju osvojenih mandata, a transferi udruženjima odlukama predsjednika Skupštine temeljem dostavljenih zahtjeva, kako je to Zakonom o izvršavanju proračuna za 2021. godinu i predviđeno.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 170.000 KM odnose se na transfer knjižnicama (120.000 KM) i transfer galerijama i muzejima (50.000 KM).

Transferi knjižnicama, galerijama i muzejima realizirani su u iznosima planiranim Proračunom za 2021. godinu po korisnicima, a odobreni su odlukama Vlade.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva pravosuđa i uprave (75.900 KM) u cijelosti se odnose na troškove liječenja i čuvanja zatvorenika u zdravstvenim ustanovama po ispostavljenim fakturama.

Provedenom revizijom utvrdili smo da tekući transferi neprofitnim organizacijama Vlade u iznosu od 1.050.700 KM, koji se odnose se na transfere udruženjima građana i vjerskim zajednicama, interventna sredstva Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša u iznosu od 90.000 KM, interventna sredstva Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 88.575 KM, nisu realizirani na transparentan način i uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija. Također, određeni transferi neprofitnim organizacijama Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša nisu planirani i realizirani na propisanoj poziciji, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Subvencije javnim poduzećima u iznosu od 1.918.163 KM, iskazane su kod Ministarstva gospodarstva, a odnose se na poticaj poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju (1.399.975 KM), poticaj razvoju gospodarstva (488.588 KM) i sprječavanje zaraznih bolesti (29.600 KM).

Zakonom o izvršavanju proračuna predviđeno je da se poticaj poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju i poticaj razvoju gospodarstva realiziraju sukladno programima utroška koje na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada.

Vlada je 4. 3. 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška Poticaji u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju kojim su definirane vrste poticaja i ukupan iznos poticaja po vrstama, a Naputkom za ostvarivanje prava na potpore u poljoprivredi, kojeg je ministar donio 6. 4. 2021. godine definirani su iznosi pojedinačnih poticaja, kao i pregled potrebne dokumentacije za ostvarivanje poticaja. Planirane su potpore za animalnu proizvodnju (406.000 KM), biljnu proizvodnju (532.000 KM), kapitalna ulaganja (112.000 KM), ostale vrste potpora (210.000 KM) i pričuva (140.000 KM). Programom utroška ovih sredstva ostavljena je mogućnost ministru da u slučaju nerealiziranja planiranog iznosa poticaja po određenom programu, raspoloživa sredstva može prebaciti za projekte kod kojih nedostaje sredstava. Prema prezentiranim podacima poticaji u poljoprivrednoj proizvodnji odobreni su u iznosu od 1.399.975 KM i to za: uzgoj muznih krava (108.000 KM), držanje pčelinjih društava (119.928 KM), uzgoj koka nosilica (14.880 KM), uzgoj brojlera (59.070 KM), proizvodnju jednodnevnih pilića (29.996 KM), proizvodnju svježeg kozjeg i ovčjeg mlijeka (40.502 KM), proizvodnju povrća u svježem stanju (450.104 KM), proizvodnju povrća u plastenicima i staklenicima (33.147 KM), subvencije osiguranja (36.400 KM), izgradnju novih nasada i plastenika (15.588 KM), nabavu mehanizacije (51.289 KM), projekte iz oblasti poljoprivrede (303.801 KM), udruge (88.000 KM), pomoć (4.500 KM) i mjesne zajednice (44.800 KM).

Vlada je 24. 6. 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava za poticanje razvoja gospodarstva, kojim je predviđeno subvencioniranje dijela troškova kamata, subvencioniranje neizmirenih obveza doprinosa za zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i poreza na dohodak djelatnika javnih poduzeća koji su ostvarili pravo na odlazak u mirovinu, promocija i razvoj lokalne zajednice i malih poduzetnika unapređenjem turističke infrastrukture i jačanje kapaciteta pružatelja usluga u ugostiteljstvu i turizmu, poboljšanje kompetencija visokoškolaca i poboljšanje dostupnosti visokog obrazovanja studenata iz obitelji sa nižim prihodima i poticaj gospodarskim subjektima koji su pretrpjeli štetu uslijed prirodnih ili drugih nepogoda. Programom su definirani iznosi poticaja po programima, maksimalni iznos pojedinačnog poticaja, kao i pregled potrebne dokumentacije za ostvarivanje poticaja. Poticaj gospodarskim subjektima koji su pretrpjeli štetu uslijed prirodnih ili drugih nepogoda ostvaruju se temeljem podnijetih zahtjeva, dok se ostali poticaji odobravaju nakon provedene procedure javnog natječaja.

Utvrđili smo da poticaji Ministarstva gospodarstva u iznosu od 436.601 KM, za projekte iz oblasti poljoprivrede, udrugama i mjesnim zajednicama, nisu realizirani na transparentan način i uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija. Također, određeni poticaji u poljoprivredi nisu planirani i realizirani na propisanoj poziciji, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Drugi tekući transferi iskazani su kod Ministarstva financija u iznosu od 4.077.230 KM, a odnose se na izmirenje obveza po izvršnim sudskim rješenjima 3.976.075 KM i povrat više ili pogrešno uplaćenih prihoda 101.155 KM.

S obzirom na navedeno, tekući transferi Vlade u iznosu od 2.446.439 KM, Ministarstva gospodarstva u iznosu od 720.601 KM, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša u iznosu od 90.000 KM, Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 88.575 KM i Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 85.000 KM nisu realizirani na transparentan način i uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija. Stoga ne možemo potvrditi da je zadovoljeno načelo transparentnosti, definirano Zakonom o proračunima u FBiH.

Preporuka:

- *potrebno je da Vlada, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta tekuće transfere realiziraju temeljem prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija.*

6.1.2.4 Tekuća pričuva

Tekuća pričuva realizirana je u iznosu od 597.629 KM, a u odnosu na planiranih 600.000 KM predstavlja ostvarenje od 99,60%.

Zakonom o izvršavanju Proračuna predviđeno je da se sredstva tekuće pričuve koriste za pokriće nepredviđenih izdataka, a odobravaju odlukama Vlade, Predsjednika Vlade i ministra Ministarstva financija.

Prema podacima iz Izvješća o izvršenju Proračuna za 2021. godinu sredstva tekuće pričuve odobrena su po 39 donesenih zaključaka Vlade u iznosu od 417.929 KM, po 112 rješenja Predsjednika Vlade u iznosu od 80.950 KM i po 154 rješenja ministra Ministarstva financija u iznosu od 98.750 KM. Najznačajniji iznosi odobreni zaključcima Vlade odnose se na Radio televiziju Herceg-Bosne Mostar 200.000 KM kao finansijska pomoć, Zavod za javno zdravstvo 42.000 KM kao preraspodjela između proračunskih korisnika, Zakladi za pružanje pravne pomoći pripadnicima braniteljske populacije 30.000 KM kao finansijska potpora, O.Š. Dragutin Tadijanović Petrinja 20.000 KM kao pomoć u obnovi nakon potresa, Hrvatskoj akademiji za znanost i umjetnost u BiH 15.000 KM kao finansijska potpora, RK Izviđač Ljubuški 10.000 KM kao finansijska potpora i drugo. Rješenja Predsjednika Vlade i ministra najvećim dijelom odnose se na odobravanje sredstava pojedincima, a manjim dijelom udruženjima građana i mjesnim zajednicama kao finansijska pomoć. **S obzirom na činjenicu da su za namjene za koje su odobrena sredstva tekuće pričuve već planirani transferi u Proračunu za 2021. godinu na odgovarajućim pozicijama proračunskih korisnika, ne možemo potvrditi da su sredstva tekuće pričuve realizirana za pokriće nepredviđenih izdataka, kako je to Zakonom o izvršavanju Proračuna predviđeno.** Također, Vlada nije izvršila knjiženje ulaganja u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg Bosne d.o.o. Mostar za odobrena sredstva u 2019. godini u iznosu od 62.400 KM.

Preporuke:

- *sredstva tekuće pričuve koristiti za pokriće nepredviđenih izdataka, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna;*
- *potrebno je da Vlada uložena sredstva iz 2019. godine u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar iskaže na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.1.2.5 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani u iznosu od 1.218.364 KM odnose se na kapitalne transfere drugim razinama vlasti (1.199.856 KM) i kapitalne transfere u inozemstvo (18.508 KM), a iskazani su na poziciji Vlade (814.800 KM) i Ureda za Europske integracije (403.564 KM).

Zakonom o izvršavanju proračuna utvrđeno je da se kapitalni transferi predviđeni na poziciji Vlade realiziraju prema aktima koje donosi Vlada, a na poziciji Ureda za europske integracije temeljem dokumentacije koju je dužan osigurati spomenuti Ured.

Kapitalni transferi Vlade iskazani su u iznosu od 814.800 KM, a odobreni su zaključcima Vlade po zahtjevima jedinica lokalne samouprave i to: Gradu Široki Brijeg 244.460 KM (sanacija lokalnih cesta), Gradu Ljubuški 244.460 KM (sanacija lokalnih cesta, rekonstrukcija i adaptacija gradske galerije), Općini Grude 162.940 KM (sanacija odlagališta komunalnog otpada, rekonstrukcija zgrade Općine) i Općini Posušje 162.940 KM (izgradnja juže tribine i svačionica na stadionu). Jedinice lokalne samouprave su dostavile izvješća (ugovori, fakture, nalozi za plaćanje) o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Kapitalni transferi Ureda za europske integracije iskazani su u iznosu od 403.564 KM, a odnose se na transfere drugim razinama vlasti 385.056 KM i transfere u inozemstvo 18.508 KM.

Temeljem Ugovora o sufinanciranju između Ureda za evropske integracije i Evropske unije iz 2019. godine i Sporazuma o partnerstvu na zajedničkoj provedbi i promociji Projekta „Biciklističke rute za poboljšanje prirodne i kulturne baštine Hercegovine i Crne Gore – Cycling Rural“ od 31. 10. 2019. godine, Ured je kao nositelj projekta ustupio imovinu nabavljenu iz spomenutog Projekta u iznosu od 385.056 KM jedinicama lokalne samouprave, te doznačio partneru Turistička organizacija Herceg Novi iznos od 18.508 KM.

6.1.2.6 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava realizirani su u iznosu od 1.755.611 KM i u odnosu na planirane (2.598.500 KM) manji su za 842.889 KM. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je sljedeća: oprema (1.601.733 KM), rekonstrukcija i investiciono održavanje (148.609 KM) i ostala stalna sredstva (5.269 KM). Nabavljena oprema najvećim dijelom odnosi se na nabavu školskih udžbenika (506.723 KM), motornih vozila (492.100 KM) od čega se veći dio odnosi na otplatu obaveza po finansijskom lizingu iz 2016. godine i kompjuterske opreme (297.512 KM).

6.1.2.7 Izdaci za otplate dugova

Izdaci za otplate dugova nisu iskazani u konsolidiranim finansijskim izvješćima iako je Proračunom za 2021. godinu planirano 550.000 KM za te namjene. Za iskazane dospjele obveze po kreditu IV Stand by aranžmana Međunarodnog monetarnog fonda i obveze po kreditu Vlade Republike Koreje, zaključenim aneksima o reprogramu utvrđen je početak otplate obveza u 2022. godini. Odlukom Skupštine od 13. 12. 2021. godine prihvaćen je reprogram obveza po III Stand by aranžmanu Međunarodnog monetarnog fonda, kojim je utvrđen rok dospjeća pet godina od dana prihvatanja reprograma, uz grejs period od dvije godine.

6.1.3 Financijski rezultat

U Konsolidiranim Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2021. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br..	Opis	Proračun za 2021. godinu	Ostvareno u 2021. godini	Ostvareno u 2020. godini	Index (4/3)*100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	96.285.827	104.840.445	88.806.996	109
I 1.	Prihodi od poreza	79.051.727	87.574.956	72.340.529	111
I 2.	Neporezni prihodi	8.334.100	7.863.665	7.176.685	94
I 3.	Primljeni transferi i donacije	8.900.000	9.401.824	9.289.782	106
II	RASHODI	93.137.327	90.766.572	82.757.082	97
II 1.	Tekući rashodi	71.296.694	70.438.134	67.523.455	99
II 2.	Tekući transferi	19.564.264	19.106.867	14.543.661	98
II 3.	Kapitalni transferi	1.218.600	1.218.364	630.858	100
II 4.	Izdaci za kamate	457.769	3.206	59.108	1
II 5.	Tekuća pričuva	600.000	0	0	0
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	3.148.500	14.073.874	6.049.914	447
IV	NETO NABAVA STAL. SREDST. (IV 2. – IV 1.)	2.598.500	1.755.611	1.563.347	68
IV 1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	17.473	0
IV 2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	2.598.500	1.755.611	1.580.820	68
V	UKUPAN SUFICIT III – IV	550.000	12.318.263	4.486.567	2.240
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (VI 1. – VI 2.)	0	0	0	0
VI 1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI 2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1. – VII 2.)	-550.000	0	-1.577.642	0
VII 1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
VII 2.	Izdaci za otplate dugova	550.000	0	1.577.642	0
VIII	UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	12.318.263	2.908.925	100

Podaci iz Bilance stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	19.145.420	31.465.850	61
---	------------	------------	----

U revidiranoj godini iskazan je **tekući suficit** u iznosu od 14.073.874 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 104.840.445 KM, a rashodi u iznosu od 90.766.572 KM.

Ukupan suficit revidirane godine iskazan je u iznosu od 12.318.263 KM s obzirom na to da su, pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 1.755.611 KM.

Ostvaren je pozitivan **financijski rezultat** u iznosu od 12.318.263 KM, budući da tijekom revidirane godine nije bilo iskazanih transakcija na pozicijama finansijske imovine i zaduživanja.

U Konsolidiranoj bilanci stanja na 31. 12. 2021. godine iskazan je ukupan višak rashoda nad prihodima u iznosu od 19.145.420 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima za 8.407.105 KM s obzirom na to da su obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje u iznosu od 6.491.287 KM i obveze za osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 1.623.923 KM iskazane na izvanbilančnim pozicijama, a obveze za subvencije pripravničkog staža u iznosu od 291.895 KM na poziciji razgraničenih rashoda, a ne na propisanim pozicijama troškova i obveza, kako je to propisano člankom 76. Zakona o proračunima u FBiH.

Ne možemo potvrditi iskazani višak rashoda nad prihodima i zbog činjenice da nisu provedena odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja, na poziciji viška prihoda i rashoda, koja se odnose na zaključivanje ugovora o reprogramima obveza po dugoročnim kreditima.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 2.924.435 KM, a odnose se na stanja jednog transakcijskog, 11 namjenskih računa (2.902.005 KM) i sredstva blagajni (22.430 KM).

Pored spomenutih računa, Općinski sud Široki Brijeg i Općinski sud Ljubaški raspolažu po jednim transakcijskim računom otvorenim za prikupljanje depozita, koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Riznice. Uvidom u analize iskaza dostavljenih uz finansijska izvješća sudova utvrdili smo da se na spomenute račune pored depozita uplaćuju i ostale pristojbe (naknada za vještačenje, naknada za izlazak na teren), a koje predstavljaju javni prihod Proračuna Županije, kao i da se sa tih računa financiraju rashodi za te namjene. Predsjednici spomenutih sudova ovlašteni su za raspolaganje sredstvima na računima.

Poslovne promjene koje se odnose na transakcijske račune pravosudnih institucija knjigovodstveno se ne evidentiraju u okviru Glavne knjige Riznice niti izvanbilančno, s obzirom na to da nisu donesene procedure za njihovo knjigovodstveno evidentiranje. Također, na ove račune se vršila uplata i određenih javnih prihoda, što nije sukladno odredbama Zakona o riznici u FBiH.

Preporuka:

- *Potrebno je da Ministarstvo financija i pravosudne institucije poduzmu aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena na transakcijskim računima pravosudnih institucija vršilo u okviru Glavne knjige Riznice, te osiguraju da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun Proračuna Županije, sukladno Zakonu o riznici u FBiH.*

6.2.1.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.832.391 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih lica za isporučene robe i usluge (929.529 KM) i ostala potraživanja (902.862 KM). Spomenuta potraživanja su najvećim dijelom iskazana kod Ministarstva gospodarstva (734.557 KM), Riznice (322.545 KM), Uprave za inspekcijske poslove (271.927 KM), Vlade (252.571 KM), Ministarstva unutarnjih poslova (171.084 KM), Ministarstva financija (28.979 KM) i drugih.

Potraživanja Ministarstva gospodarstva iskazana su na poziciji potraživanja za isporučene robe i usluge (687.145 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja (47.412 KM) temeljem zaključenih koncesijskih ugovora i ugovora o zakupu šumskog zemljišta. Tijekom revidirane godine iskazana su potraživanja za koncesijske naknade u iznosu od 561.857 KM (cjelokupan iznos koji pripada Županiji i jedinicama lokalne samouprave), koja su prema podacima Raspodjele javnih prihoda na korisnika – B2 naplaćeni u iznosu od 152.908 KM. Od ukupno iskazanih potraživanja za isporučene robe i usluge na koncesijske naknade odnosi se 634.193 KM, a na naknade za zakup šumskog zemljišta 52.952 KM.

Potraživanja na poziciji Riznice iskazana su kao sumnjiva i sporna, a odnose se na potraživanja od Hercegovačke banke d.d. u likvidaciji Mostar za blokirana novčana sredstva.

Potraživanja na poziciji Uprave za inspekcijske poslove odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja (257.916 KM) i potraživanja za isporučene robe i usluge (14.011 KM) temeljem usluga veterinarskog pregleda. Tijekom revidirane godine iskazana su potraživanja u iznosu od 120.330 KM, a koja su zatvorena u iznosu od 116.261 KM. Za sva potraživanja iskazana na poziciji sumnjivih i spornih pokrenuti su sudske postupci u cilju njihove naplate.

Potraživanja na poziciji Vlade odnose se na potraživanja za dane pozajmice Agenciji za privatizaciju iz 2008. i 2009. godine (153.658 KM), ostala potraživanja – pozajmica Rudnicima boksita d.o.o. Široki Brijeg iz 2009. godine (70.000 KM), za unaprijed plaćenu robu – avans JKP „KOMRAD“ Posušje iz 2003. godine (15.000 KM) i za isporučene robe i usluge kupcima (13.413 KM). Tijekom revidirane godine Vlada je ispostavila fakture za zakup poslovnog prostora i participaciju režijskih troškova u zakupljenim prostorima u iznosu od 59.890 KM, dok su prihodi od pruženih usluga iskazani u iznosu od 47.825 KM.

Potraživanja Ministarstva unutarnjih poslova iskazana su na poziciji potraživanja za isporučene robe i usluge, a odnose se na usluge pratnje, osiguranje događaja i izdavanja zapisnika sa očevida prometnih nezgoda (149.200 KM), ostala potraživanja – neutemeljena isplata plaće djelatniku prilikom odlaska u mirovinu iz 2010. godine (10.329 KM), refundacija bolovanja (6.554 KM) i akontacija za službeni put (5.000 KM). Iskazana potraživanja, s izuzetkom akontacije za služeni put koja je u 2021. godini povećana za 4.000 KM, predstavljaju početna stanja. Uvidom u knjigu izlaznih faktura utvrdili smo da je tijekom 2021. godine ispostavljen 417 faktura u iznosu 29.650 KM i da one nisu iskazane kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama.

Revizijom smo utvrdili da Ministarstvo unutarnjih poslova ispostavljene fakture nije iskazivalo kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama. Ministarstvo gospodarstva, Vlada i Ministarstvo unutarnjih poslova nisu pratili potraživanja po ročnosti i po isteku ugovorenog roka nisu poduzimali potrebne radnje s ciljem naplate tih potraživanja, niti ih iskazivali na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to propisano člankom 18. Naputka o izvršenju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice i člankom 54. Računovodstvenih politika za korisnike Proračuna Županije.

Preporuka:

- *ispostavljene fakture iskazivati kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama, te poduzimati sve potrebne radnje s ciljem naplate potraživanja, kako je to predviđeno Naputkom o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa Riznice.*

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidiranim finansijskim izvješćima iskazana su stalna sredstva nabavne vrijednosti 88.577.776 KM, ispravke vrijednosti 33.124.865 KM i sadašnje vrijednost 55.452.911 KM, dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu 56.227.599 KM.

Tijekom 2022. godine izvršeno je usuglašavanje stanja stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava.

Struktura stalnih sredstava je sljedeća: zemljište, šume i višegodišnji zasadi 1.614.947 KM, građevine 54.591.565 KM, oprema 22.024.244 KM, stalna sredstva u obliku prava 927.802 KM i sredstva u pripremi 9.419.219 KM.

Usporedbom iskazanih izdataka za nabavu stalnih sredstava od 1.814.525 KM i povećanja na poziciji stalnih sredstava od 2.343.897 KM utvrđeno je odstupanje u iznosu od 529.372 KM. Spomenuto odstupanje najvećim dijelom odnosi se na ulaganja u škole financirane iz donacija, nabavu informatičke opreme financiranu od UNDP za srednje strukovne škole i drugo.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 9.419.219 KM, a odnose se na građevine u pripremi 9.520.098 KM i opremu u pripremi u iznosu od 100.879 KM (iskazano na potražnoj strani).

Građevine u pripremi iskazne su na poziciji Vlade 9.371.695 KM, Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi 129.395 KM i srednje strukovne škole Ruđer Bošković Ljubuški 19.008 KM.

Oprema u pripremi iskazana je kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (129.395 KM) i Glazbena škola Široki Brijeg (28.516 KM).

Građevine u pripremi iskazane na Vladi predstavljaju ulaganja u stanove za stradalnike Domovinskog rata u iznosu od (8.327.895 KM) financirane od Županije, na dodijeljenom zemljištu od strane jedinica lokalne samouprave na ime kojih je i izdano odobrenje za građenje, a na koje se Županija nije uknjižila kao vlasnik i nabava stanova za potrebe proširenja škole, od kojih je jedan stan bio založen kao jamstvo za odobreni kredit, zbog čega se Županija ne može uknjižiti kao vlasnik.

S obzirom na navedeno, utvrdili smo da Vlada ne raspolaže dokumentacijom koja bi potvrdila pravo vlasništva nad spomenutim zgradama. Također, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike je prilikom stavljanja u funkciju objekta izgrađenog za potrebe Zavoda za javno zdravstvo izvršilo knjigovodstveno zatvaranje na poziciji opreme u pripremi, umjesto pozicije građevine u pripremi.

Preporuka:

- *osigurati dokumentaciju koja potvrđuje vlasništvo nad stalnim sredstvima iskaznim u knjigovodstvenim evidencijama, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 22.843.290 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze (13.472.900 KM), obaveze prema zaposlenicima (5.922.806 KM), finansijski i obračunski odnosi s povezanim jedinicama (65.007 KM) i kratkoročna razgraničenja (2.382.577 KM).

6.2.3.1 Kratkoročne tekuće obveze

Kratkoročne tekuće obveze odnose se na kratkoročne obveze prema pravnim osobama (13.185.108 KM), obaveze prema fizičkim osobama (223.716 KM) i ostale kratkoročne obveze (59.797 KM), a najvećim dijelom iskazane su kod Ministarstva financija (7.857.969 KM), Vlade (2.377.617 KM), Ministarstva gospodarstva (1.462.229 KM), Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta (549.074 KM), Ministarstva unutarnjih poslova (314.256 KM), Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (282.609 KM).

Na poziciji kratkoročnih tekućih obveza Ministarstva financija, pored redovnih obveza prema dobavljačima, iskazane su obaveze po kreditu MMF-a po III Stand by aranžmanu u iznosu od 2.400.000 KM, po IV Stand by aranžmanu u iznosu od 163.000 KM, obaveze po kreditu Republike Koreje u iznosu od 1.277.484 KM, sudska rješenja o izvršenju u iznosu od 2.739.631 KM i obaveze po troškovima prinudne naplate u iznosu od 876.232 KM. Kod preostalih naznačenih proračunskih korisnika obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze po odobrenim transferima. Navedeno ukazuje da se Županija nije pridržavala definiranih prioriteta u izvršavanju proračuna, utvrđenih zakonima o izvršavanju proračuna, a kojima su obaveze po kreditima definirane kao prioritetne u odnosu na ostale obaveze.

U okviru tekućih obveza prema dobavljačima iskazane su dospjele obaveze po osnovu III Stand-by aranžmana (2.400.000 KM), reprogramirane obaveze po osnovu IV Stand-by aranžmana (163.000 KM) i reprogramirane obaveze po osnovu kredita Republike Koreje (1.277.484 KM). S obzirom na to da su one trebale biti iskazane na pozicijama kratkoročnih i dugoročnih obveza za kredite i zajmove, prilikom knjigovodstvenog evidentiranja nije postupljeno sukladno računovodstvenim politikama koje su u primjeni i nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Zbog navedenog, Bilanca stanja ne daje točan pregled kratkoročnih i dugoročnih obaveza po kreditima i zajmovima.

Preporuka:

- *kratkoročne i dugoročne obaveze po kreditima iskazivati na odgovarajućim pozicijama obaveza sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.3.2 Obaveze prema zaposlenima

Obaveze prema djelatnicima predstavljaju obaveze za plaću i naknadu plaće (2.213.952 KM), doprinose iz plaća (2.295.966 KM) i obaveze za naknade troškova zaposlenih (1.412.888 KM) za mjesec prosinac 2021. godine.

6.2.3.3 Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode 3.087.382 KM, razgraničene rashode 291.895 KM i ostala razgraničenja 3.300 KM.

Struktura razgraničenih prihoda u najvećoj mjeri odnosi se na potraživanja za pružene usluge 1.222.390 KM i prikupljena, a nerealizirana namjenska sredstva 1.864.992 KM i to: sredstva za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma (846.013 KM), vodne naknade (523.188 KM), sredstva zaštite i spašavanja (324.024 KM) i sredstva od koncesijskih naknada (117.828 KM).

Na poziciji razgraničenih rashoda iskazane su obveze prema Zavodu za zapošljavanje za sufinanciranje pripravničkog staža na poziciji Vlade u iznosu od 291.895 KM iz 2008. godine, a koje u trenutku nastanka nisu proknjižene na odgovarajućoj poziciji troškova i obveza.

Na poziciji ostalih razgraničenja iskazana su potraživanja za refundaciju bolovanja.

Revizijom smo utvrdili odstupanje u iznosu od 610.001 KM između pozicije potraživanja od kupaca (1.832.391 KM) i pozicije razgraničenih prihoda za pružene usluge (1.222.390 KM). Također, obveze iskazane na poziciji razgraničenih rashoda u iznosu od 291.895 KM nisu iskazane na propisanim pozicijama troškova i obveza. Navedeno nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *izvršiti usuglašavanje kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih razgraničenja, te obveze iskazane na poziciji razgraničenih rashoda knjigovodstveno evidentirati na propisanim pozicijama troškova i obveza, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 5.888.656 KM, dok ove obveze prema podacima iz Informacije dostavljene Federalnom ministarstvu financija sukladno Pravilniku o evidenciji vanjskog i unutarnjeg duga iznose 9.722.364 KM. Razlog odstupanja iskazanog stanja dugoročnih obveza i stanja iz informacije dostavljene Federalnom ministarstvu financija, proizlazi iz činjenice da je dio obveza po kreditima knjigovodstveno evidentiran na poziciji kratkoročnih obveza prema dobavljačima.

Iskazane dugoročne obveze odnose se na obveze po kreditima 5.881.880 KM i obveze po osnovu finansijskog lizinga 6.776 KM.

Iskazani iznos dugoročnih obveza odnosi se na:

- 1.141.000 KM – po osnovu ugovora sa Međunarodnim monetarnim fondom po IV Stand by aranžmanu iz 2014. godine u iznosu od 1.304.000 KM namijenjen za poboljšanje tekuće likvidnosti. Ugovorom je definiran povrat kredita u razdoblju od 2017. do 2019. godine, za koji je aneksom iz 2018. godine potpisana reprogramacija na razdoblje od 2022. do 2024. godine.
- 4.740.853 KM – po osnovu ugovora sa Vladom Republike Koreje za Projekt „Modernizacija bolnica“ iz 2010. godine odobren u iznosu od 6.610.577 KM (5.753.503.749 KRW). Ugovorom je definiran rok povrata kredita u razdoblju od 2015. do 2035. godine, za koji je aneksom iz 2018. godine potpisana reprogramacija na razdoblje od 2022. do 2037. godine. Dio ovih obveza u iznosu od 1.277.484 KM je iskazan na poziciji kratkoročnih obveza prema dobavljačima.
- 27 KM – ostatak duga po osnovu ugovora sa UniCredit bankom iz 2014. godine odobrenog za poboljšanje tekuće likvidnosti u iznosu od 6.000.000 KM.

Nije vršeno usuglašavanje stanja kredita Republike Koreje za Projekt „Modernizacija bolnica“ (6.018.337 KM⁴¹) po osnovu tečajnih razlika, niti je izvršeno usuglašavanje stanja ovih obveza s Federalnim ministarstvom financija, kod kojeg su one više iskazane za 2.104.230 KM. Također, iako su zaključeni ugovori o reprogramu kredita iz IV Stand by aranžmana MMF-a i kredita Republike Koreje, nisu provedena odgovarajuća knjiženja, te je dio ovih obveza iskazan u okviru tekućih obveza prema dobavljačima. **Zbog navedenog, Bilanca stanja ne daje točan pregled dugoročnih i kratkoročnih obveza po osnovu kredita i zajmova.**

Preporuka:

- *izvršiti usuglašavanje dugoročnih obveza po kreditima s Federalnim ministarstvom financija, vršiti uskladištanje njihovog stanja po osnovu promjene tečaja, te provesti odgovarajuća knjiženja u vezi sa zaključenim ugovorima o reprogramima obveza po osnovu kredita.*

⁴¹ 4.740.853 KM je iskazano da poziciji dugoročnih kredita i zajmova, 1.277.484 KM na poziciji tekućih obveza prema dobavljačima

6.2.5 Popis sredstava i obveza

Način obavljanja popisa reguliran je Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava i Naputkom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa imovine, obveza i potraživanja za 2021. godinu, koje je donio ministar Ministarstva financija. Vlada je 9. 12. 2021. godine donijela Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja na 31. 12. 2021. godine, a 31. 12. 2021. godine rješenje o imenovanju Središnjeg popisnog povjerenstva, popisna povjerenstva za Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta, glavno popisno povjerenstvo za popis stalnih sredstava na razini Županije i glavno povjerenstvo za popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja na razini Županije. U spomenutim rješenjima je definiran krajnji rok 31. 1. 2022. godine za slanje izvješća o provedenom popisu Središnjem popisnom povjerenstvu i krajnji rok 15. 2. 2022. godine do kada Središnje popisno povjerenstvo dostavlja izvješće o popisu Vladi.

Središnje popisno povjerenstvo je sačinilo Elaborat o obavljenom redovnom godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja, te pored ostalih dalo prijedloge: da se na stalna sredstva postave inventurni brojevi, da se provede osobno zaduženje stalnih sredstava u cilju povećanja odgovornosti, da se u svim slučajevima kod prijedloga za rashodovanje stalnih sredstava traži mišljenje servisera o neisplativosti opravka, da se obveze za prethodnu godinu dostave na unos do 31. siječnja i da se prilikom popisa obveza i potraživanja posveti pažnja provjeri mogućnosti naplate potraživanja te predlože odgovarajuće odluke.

Vlada je 22. 2. 2022. godine donijela Odluku o usvajanju elaborata o obavljenom popisu.

Provedenom revizijom utvrđili smo određene neusuglašenosti na poziciji stalnih sredstava, da nisu vršene ocjene naplativosti određenih potraživanja, kao i da određeni rukovoditelji proračunskih korisnika nisu dostavili prijedloge odluka za otpis potraživanja kod kojih su iscrpljene sve pravne mogućnosti, zbog čega konstatiramo da nije izvršen cjelovit popis imovine i obveza, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, člankom 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člancima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 104.840.445 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 105.128.615 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tijekom u iznosu od 288.170 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 3.212.605 KM, dok je na kraju godine iznosila 2.924.435 KM.

Izvješće o novčanom tijekovima sačinjeno je sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izještčivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

U izvanbilančnoj evidenciji, a koja je iskazana u iznosu 25.288.772 KM, evidentirane su obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje iz ranijih godina u iznosu 6.491.287 KM, doprinose za osiguranje od nezaposlenosti 1.623.923 KM, izdana jamstva jedinicama lokalne samouprave i javnim poduzećima 14.273.421 KM, upravne pristojbe 2.060.959 KM i sudske pristojbe od 839.784 KM.

Iskazani doprinosi za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti odnosi se na razliku obračunatih i izmirenih doprinosa iz ranijeg razdoblja, kada su doprinosi obračunati na isplaćenu, a plaćani na iznos utvrđen za najniže plaće.

Dospjele obveze po doprinosima za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 8.115.210 KM nisu evidentirane sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, prema kojima je se rashodi i izdaci priznaju u razdobljima u kojima su obveze nastale, neovisno o njihovom izmirenju. Zbog neevidentiranja ovih obveza u trenutku njihova nastanka podcijenjeni su rashodi obračunskih razdoblja u kojima su nastale, a samim tim i finansijski rezultati tih razdoblja.

Prema podacima iz Izvješća o radu za 2021. godinu Županijskog pravobraniteljstva pred nadležnim sudovima su na dan bilanciranja aktivni upravni sporovi od strane i protiv Županije u vrijednosti tužbenih zahtjeva od 4.120.113 KM. Sudski postupci u tijeku nisu iskazni u izvanbilančnoj evidenciji kao potencijalno potraživanje ili obveza u narednom razdoblju.

U razdoblju od provođenja prethodne revizije sa izvanbilančne u bilančnu evidenciju preknjižene su obveze po dugoročnom kreditu za Projekt „Modernizacija bolnica“ od Vlade Republike Koreje u iznosu od 4.740.853 KM, obveze za beneficirani staž policijskih službenika u iznosu od 2.290.946 KM i obveze po sudskim rješenjima o izvršenju u iznosu od 4.095.577 KM.

Preporuka:

- ***obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti iskazati na odgovarajućoj poziciji rashoda i obveza bilančne evidencije, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, radi njihovog istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvješćima.***

8. JAVNE NABAVE

Planiranje i provođenje postupaka javnih nabava proračunski korisnici Županije vrše samostalno svako za svoje potrebe sukladno odobrenim proračunima.

Odabir uzorka provedenih postupaka javnih nabava izvršili smo prema značajnosti iskazanih rashoda i izdataka na bilančnim pozicijama kod određenih proračunskih korisnika.

Tijekom revizije izvršen je uvid u 54 postupka javnih nabava (8 otvorenih, devet konkurenčkih, dva pregovaračka bez objave obavještenja i 35 izravnih postupaka) koje su provele pojedinačne komisije proračunskih korisnika i na osnovu kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 2.153.252 KM.

Tijekom revizije nabava **Ministarstva unutarnjih poslova** izvršen je uvid u dokumentaciju koja se odnosi na odabir najpovoljnijih ponuđača putem pet otvorenih postupaka, temeljem kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti u iznosu od 806.312 KM (nabava lož ulja, goriva, interventnog vozila sa prostorom za privođenje osoba, terenskih vozila i usluge servisiranja i održavanja službenih vozila). Kod uzorkovanih otvorenih postupaka utvrdili smo da je u svim slučajevima u kojima je kriterij dodjele ugovora najniža cijena, tenderskom dokumentacijom predviđeno provođenje e-aukcije. Učinci održane e-aukcije najviše su ostvareni kod provedenog otvorenog postupka nabave lož ulja za potrebe Ministarstva (dokumentaciju preuzelo 13 zainteresiranih ponuđača, a zaprimljeno pet ponuda) kojom je ponuđena cijena umanjena za 15,75%, nakon čega je ugovor o sukcesivnoj isporuci zaključen na dvije godine sa izabranim dobavljačem.

Za odabir najpovoljnijeg dobavljača usluga servisiranja i održavanja službenih vozila proveden je otvoreni postupak u kojem je kriterij dodjele ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda. Zaprimljena je samo jedna ponuda, koja je ujedno ocijenjena kao najpovoljnija, te sa izabranim ponuđačem zaključen ugovor. Uvidom u fakture u vezi realizacije zaključenih ugovora utvrdili smo da je vršena nabava rezervnih dijelova koji nisu predviđeni obrascem za cijenu ponude koji je sastavni dio ugovora. Također, na fakturama nisu navedene količine radnih sati izvršenih usluga servisiranja. Provedenom revizijom ne možemo potvrditi da se održavanje vozila u vlasništvu Ministarstva unutarnjih poslova izvršava sukladno zaključenim ugovorima.

Ministarstvo prosvjete znanosti, kulture i sporta je nakon provedenog otvorenog postupka zaključilo ugovore 24. 2. 2021. godine sa jedinim ponuđačem (Katarina d.o.o. Mostar) za isporuku 210 prijenosnih računara i računalnih poslužitelja (lot 1) u vrijednosti od 221.934 KM, 20 projekatora sa nosačem – tip 1 (lot 2) u vrijednosti 58.453 KM i 12 projektora sa nosačem – tip 2 (lot 3) u vrijednosti od 15.191 KM.

Izabrani dobavljač je isporučio opremu za lot 2, dok je za ostalu opremu izvijestio da nije u mogućnost isporučiti zbog poremećaja na tržištu nastalih uslijed pandemije, nakon čega je 22. 3. 2021. godine Ministarstvo donijelo odluke o poništenju postupka nabave za lotove 1 i 3. **Ministarstvo nije pri tome aktiviralo dostavljeno bezuvjetno bankarsko jamstvo za uredno izvršavanje ugovora.** Ministarstvo je pozivajući se na krajnju hitnost, prouzročenu događajima nepredvidivim za ugovorno tijelo sukladno članku 14. stavak (4) Zakona o javnim nabavama, 7. 6. 2021. godine donijelo odluku o pokretanju pregovaračkog postupka bez objave obavijesti o nabavi, temeljem kojeg je izvršilo nabavu 210 prijenosnih računara i računalnih poslužitelja (lot 1) u vrijednosti 212.924 KM i 12 projektora sa nosačem – tip 2 (lot 3) u vrijednosti 11.778 KM od izabranog dobavljača „Pametne tehnologije“ d.o.o. Široki Brijeg.

Ministarstvo prosvjete znanosti, kulture i sporta je primjenom otvorenog postupka zaključilo ugovore za nabavu udžbenika za učenike osmih i devetih razreda osnovnih škola u vrijednosti 398.666 KM. Pozivajući se na krajnju hitnost, prouzročenu događajima nepredvidivim za ugovorno tijelo sukladno članku 14. stavak (4) Ministarstvo je provelo pregovarački postupak bez objave obavijesti o nabavi i izvršilo nabavu nedostajućih udžbenika za učenike od prvog do sedmog razreda u vrijednosti 102.594 KM. Ugovori su zaključeni sa nakladničkim kućama („Naklada Alfa“ d.o.o. Mostar, „Školska naklada“ d.o.o. Mostar i „Logovita“ d.o.o. Mostar) koje su izdavači udžbenika predviđenih tenderskom dokumentacijom za nabavu.

Uvidom u proceduru provođenja izravnih sporazuma konstatiramo:

Ministarstvo gospodarstva je izravnim sporazumima nabavilo najmanje iznos od 34.733 KM, a koji se odnosi na nabavu opreme za čuvare šuma (10.804 KM), usluge plakatiranja (10.005 KM) i izradu elaborata utvrđivanja vodnog dobra Studenčice i Ričine (13.924 KM). **Ministarstvo prostornog uređenja** je izravnim sporazumima nabavilo najmanje iznos od 23.650 KM (izrada idejnog projekta i stručni nadzor nad izvođenjem radova na fotonaponskim solarnim elektranama „Senjakovine“, Vodovod Posušje i Vodovod Ljubuški). **Zavod za javno zdravstvo** je proveo tri izravna postupka za nabavu antigenskih testova ukupne vrijednosti 17.943 KM. **Uprava civilne zaštite i vatrogastva** je izravnim sporazumima nabavila najmanje iznos od 9.353 KM (opremanje službi vatrogastva i oprema za vatrogasce). **S obzirom na vrijednost nabava, konstatiramo da njihove procijenjene vrijednosti na godišnjoj razini nisu adekvatno utvrđene, te da nisu primijenjeni postupci javnih nabava propisani Zakonom o javnim nabavama, za izvršene nabave najmanje u iznosu od 85.679 KM.**

Ured za europske integracije i Zavod za javno zdravstvo su realizirali određene projekte financirane iz donatorskih sredstava. Zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava predviđena su oslobođanja od primjene propisane procedure Zakona o javnim nabavama.

Revizijom smo utvrdili da Ured za europske integracije i Zavod za javno zdravstvo nisu postupili sukladno članku 75. stav 1. Zakona, kojim je propisana obveza dostavljanja izvješća Agenciji za javne nabave o zaključenim ugovorima i za izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavama.

Preporuke:

- *primjenjivati propisanu vrstu postupka nabave, osigurati aktivnu konkureniju prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača, te dostavljati izvješća Agenciji za javne nabave o zaključenim ugovorima i za izuzeća od primjene propisane procedure nabave, a sve sukladno Zakonu o javnim nabavama;*
- *u slučajevima kada dobavljač ne izvršava ugovorene obveze aktivirati instrumente osiguranja urednog izvršavanja ugovora.*

9. SUDSKI SPOROVI

Uvidom u Izvješće o radu Županijskog pravobraniteljstva za 2021. godinu utvrdili smo da je na dan bilanciranja bilo 38 aktivnih parničnih postupaka protiv Županije u vrijednosti od 3.984.926 KM tužbenih zahtjeva i jedan postupak u kojem je Županija tužitelj u vrijednosti od 135.187 KM radi naplate koncesijske naknade.

Najznačajniji iznosi tužbenih zahtjeva protiv Županije odnose se na tužbe „Violete“ d.o.o. Grude u iznosu od 1.233.734 KM (naknada štete), „Naklade Alfa“ d.o.o. Mostar u iznosu od 783.670 KM (isplata duga), „Bosnalijeka“ d.d. Sarajevo u iznosu od 568.643 KM (isplata duga), JU „Veterinarski zavod HNŽ“ u iznosu od 223.062 KM (isplata duga), Bože Mandića u iznosu od 178.000 KM (naknada štete), Anice Okuka u iznosu od 150.000 KM (naknada štete), i drugih.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Komentare na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji Županije Zapadnohercegovačke za 2021. godinu 19. 8. 2022. dostavilo je Ministarstvo financija, u prilogu kojeg su komentari Skupštine Županije, Vlade Županije, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva gospodarstva, dok je komentar Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta zaprimljen 22. 8. 2022. godine.

U komentaru su dana obrazloženja koja se odnose na: obveze za poreze i doprinose iz ranijeg razdoblja, knjigovodstveno evidentiranje kredita (Ministarstvo financija), obračun dodataka na plaću, javnu nabavu usluga servisiranja i održavanja službenih vozila (Ministarstvo unutarnjih poslova), aktivnosti u vezi s borbom protiv korupcije, propise kojima se uređuju plaće i naknade (Vlada Županije), opravdanost izdataka za kompjuterske usluge (Vlada Županije, Skupština Županije i Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta), aktivnosti u vezi naplate potraživanja po osnovu koncesijskih naknada (Ministarstvo gospodarstva), aktiviranje bankarskog jamstva za uredno izvršenje ugovora (Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta).

Uvažili smo i u Izvješće inkorporirali komentare koji se odnose na aktivnosti u vezi s borbom protiv korupcije; javnu nabavu usluga servisiranja i održavanja službenih vozila, te aktivnosti koje su poduzete u vezi s naplatom potraživanja po osnovu koncesijskih naknada.

Za komentare koje nismo prihvatili dajemo sljedeća obrazloženja:

- obrazloženje Skupštine Županije, Vlade Županije i Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, koje se odnosi na nabavu kompjuterskih usluga, nismo prihvatili s obzirom na to da navedene usluge, sukladno Zakonu o riznici i Uputi o izvršavanju proračuna s jedinstvenog računa riznice, za sve korisnike proračuna Županije obavlja Ministarstvo financija;
- komentar Ministarstva financija da su primjenjivali važeći tečaj valute u trenutku knjigovodstvenog evidentiranja nismo prihvatili jer je obveza Ministarstva usuglašavanje stanja obveza na datum bilance;
- Ministarstvo unutarnjih poslova je navelo da dodatke na plaće državnih službenika i namještenika isplaćuje temeljem odluke ministra, sukladno Zakonu o unutarnjim poslovima Županije. Navedeno nismo prihvatili s obzirom na to da se Zakon o unutarnjim poslovima Županije odnosi na policijske službenike, a ne na državne službenike i namještenike čija prava iz radnog odnosa su uređena Zakonom o državnim službenicima i Zakonom o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji, a plaće i naknade svojim propisima uređuju Skupština i Vlada, a ne rukovoditelji tijela uprave;
- Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta je navelo da bankarsko jamstvo za uredno izvršenje ugovora nije moglo biti aktivirano jer je na dan prijema obavijesti o nemogućnosti izvršenja isporuke ugovorene robe istekao rok važenja bankarskog jamstva. Navedeno obrazloženje nismo prihvatili budući da Ministarstvo nije pravovremeno donijelo odluku o obustavi postupka uslijed nepoštovanja ugovorenih rokova za isporuku roba.

Vlada Županije je navela da je u Programu rada za 2022. godinu planirano donošenje zakona o plaćama usuglašenog sa Zakonom o plaćama i naknadama u tijelima vlasti u FBiH. Ministarstvo finansija navelo je da su u toku aktivnosti na usuglašavanju obveza za poreze i doprinose s nadležnim institucijama.

**Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku
reviziju institucija kantona, gradova i općina**

Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Danko Buhač – voditelj tima

Aida Macić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu						
Županija Zapadnohercegovačka						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procent (3/2 x 100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	96.285.827	104.840.445	88.806.996	8.554.618	109	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	79.051.727	87.574.956	72.340.529	8.523.229	111	
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	23.805.358	22.392.672	18.951.545	-1.412.686	94	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit poduzeća	23.805.358	22.392.672	18.951.545	-1.412.686	94	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu skrb	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	4.000	832	1.366	3.168	21	
4. Porez na imovinu	1.075.000	1.262.880	879.074	187.880	117	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	7.000	1.924	4.972	5.076	27	
6. Porez na dohodak	7.536.631	6.827.613	6.286.213	-708.018	91	
7. Prihodi od indirektnih poreza	46.621.738	57.088.967	46.217.256	10.467.229	122	
8. Ostali porezi	3.000	67	103	-2.933	2	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	8.334.100	7.863.665	7.176.685	-470.435	94	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	110.000	25.819	163.242	-84-181	23	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	100.000	4.470	151.573	-95.530	4	
Ostali prihodi od imovine	10.000	21.038	11.572	11.038	210	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	74	97	74	100	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	237	0	237	100	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	7.082.000	6.726.946	5.981.909	355.054	95	
Administrativne pristojbe	600.000	582.270	541.279	-17.730	97	
Sudske pristojbe	900.000	902.674	991.083	2.674	100	
Komunalne naknade i pristojbe	0	0	23	0	0	
Ostale proračunske naknade i pristojbe	2.435.000	1.214.989	1.201.151	-1.220.011	50	
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	2.319.000	2.420.344	1.843.562	101.344	104	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	675.000	1.445.297	1.141.402	770.297	214	
Neplanirane uplate – prihodi	153.000	161.372	263.410	8.372	105	
Novčane kazne	1.142.100	1.110.329	1.030.776	-31.771	97	
Drugi tekući prihodi	0	571	757	571	100	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	8.900.000	9.401.824	9.289.782	501.824	106	
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	300.000	667.257	145.868	367.257	222	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	8.600.000	8.734.541	9.143.841	134.541	102	
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	0	27	0	27	100	
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	0	0	0	0	0	
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0	
16. Donacije	0	0	74	0	0	

II. RASHODI (od 1 do 7)		93.137.327	90.766.572	82.757.082	-2.370.755	97
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	58.272.273	57.106.563	54.177.275	-1.165.710	98
	Bruto plaće i naknade plaća	48.518.840	47.623.364	45.421.859	-895.476	98
	Naknade troškova zaposlenih	9.753.433	9.483.199	8.755.416	-270.234	97
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	5.600.713	5.719.779	7.458.940	119.066	102
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	7.423.708	7.611.792	5.887.240	188.084	102
	Cestovni troškovi	182.183	70.971	39.355	-111.212	39
	Izdaci za energiju	765.780	570.903	581.751	-194.877	75
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	1.110.444	825.978	799.538	-284.466	74
	Nabava materijala i sitnog inventara	665.332	520.455	738.354	-144.877	78
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	431.788	336.550	324.970	-95.238	78
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	33.500	43.651	36.733	10.151	130
	Izdaci za tekuće održavanje	506.286	424.495	371.721	-81.791	84
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	153.750	138.645	117.291	-15.105	90
	Ugovorene i druge posebne usluge	3.574.645	4.680.143	2.877.527	1.105.498	131
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	19.564.264	19.106.867	14.543.661	-457.397	98
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	5.470.000	5.701.049	4.000.689	231.048	104
	Tekući transferi pojedincima	4.256.264	3.504.298	3.285.384	-751.966	82
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.282.000	3.886.128	3.814.864	604.128	118
	Subvencije javnim poduzećima	1.936.000	1.918.163	3.013.384	-17.837	99
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inozemstvo	20.000	20.000	20.000	0	0
	Drugi tekući rashodi	4.600.000	4.077.230	409.339	-522.770	89
5.	Kapitalni transferi	1.218.600	1.218.364	630.858	-236	100
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	1.200.000	1.199.856	630.858	-144	100
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inozemstvo	18.600	18.508	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	457.769	3.206	59.108	-454.563	1
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inozemne kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	457.769	3.206	59.108	-454.563	1
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća proračunska rezerva	600.000	0	0	-600.000	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	3.148.500	14.073.874	6.049.914	10.925.374	447
III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA						
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	17.473	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	17.473	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	2.598.500	1.755.611	1.580.820	-842.890	68
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabava građevina	0	0	6.850	0	0
	Nabava opreme	2.028.500	1.601.733	1.374.774	-426.767	79
	Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	47.000	5.268	4.559	41.732	11
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	523.000	148.609	194.636	-374.391	28
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	2.598.500	1.755.611	1.563.347	-842.889	67
	A. NETO POZAJMLIJAVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	550.000	12.318.263	4.486.567	11.768.263	2.240
IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI						

1. Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	0	0	0
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	0
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	0	0	0	0	0
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje javnim poduzećima	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje u inozemstvo	0	0	0	0	0
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA				0	0
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2. Izdaci za otplate dugova	550.000	0	1.577.642	-550.000	0
Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
Vanjske otplate	0	0	0	0	0
Otplate domaćeg pozajmljivanja	550.000	0	1.577.642	-550.000	0
Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
Otplate duga po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
Otkup duga	0	0	0	0	0
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-550.000	0	-1.577.642	-550.000	0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	12.318.263	2.908.925	12.318.263	100

Ministar financija Županije je konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu odobrio 28. 2. 2022. godine.

Ministar financija
Toni Kraljević

Konsolidirana Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine				
Županija Zapadnohercegovačka				
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Procent (2/3)x100	
1	2	3	4	
I. AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	5.394.967	5.269.142	102	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	2.924.435	3.212.605	91	
2. Vrijednosni papiri	0	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	1.832.391	1.490.685	123	
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0	
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	65.007	0	0	
6. Zalihe materijala i robe	281.239	273.957	103	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	291.895	291.895	100	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	55.452.911	55.694.092	99	
9. Stalna sredstva	88.577.776	86.566.721	102	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	33.124.865	30.872.629	107	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	55.452.911	55.694.092	99	
12. Dugoročni plasmani	0	0	0	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0	
15. Vrijednosni papiri	0	0	0	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	60.847.878	60.963.234	100	
II. PASIVA				
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	22.843.290	35.037.895	65	
19. Kratkoročne tekuće obveze	13.472.900	9.694.436	139	
20. Obveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0	
22. Obveze prema zaposlenicima	5.922.806	22.335.758	27	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	65.007	0	0	
24. Kratkoročna razgraničenja	3.382.577	3.007.701	112	
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	5.888.656	6.006.045	98	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	5.881.880	5.881.880	100	
26. Ostale dugoročne obveze	6.776	124.165	5	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	32.115.932	19.919.294	161	
28. Izvori stalnih sredstava	14.925.524	15.060.671	99	
29. Ostali izvori sredstava	36.335.828	36.324.473	100	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	19.145.420	31.465.850	61	
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	60.847.878	60.963.234	100	

Ministar financija Županije je konsolidiranu Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine odobrio 28. 2. 2022. godine.

Ministar financija
Toni Kraljević

Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine

Županija Zapadnohercegovačka

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I. NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	104.840.445
2	Prihodi od poreza	87.574.956
3	Neporezni prihodi	7.863.094
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	9.401.797
5	Kapitalni transferi	27
6	Prihodi po osnovu zaostalih obveza	571
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Financiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	104.840.445
14	II. NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	103.204.078
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	69.029.534
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	10.006.684
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	7.180.957
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	15.910.275
20	Kapitalni transferi	1.073.422
21	Izdaci za kamate	3.206
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	1.924.537
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	1.924.537
24	Financiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	105.128.615
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	-288.170
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	3.212.605
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	2.924.435

Ministar financija Županije je konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrio 28. 2. 2022. godine.

Ministar financija

Toni Kraljević